

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Івано-Франківський коледж**

**EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM
ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ**

012 (5.01010101) «Дошкільна освіта» (ОКР «Молодший спеціаліст»)

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА КОЛЕДЖУ

1.1. Адреса: вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

Контактні телефони:

тел. (0342) 57-00-08

e-mail: college_if@ukr.net

Веб-сторінка: www.ifk.pu.if.ua

Адреси відділень:

Педагогічне відділення

вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

тел. (0342) 57-00-08

Відділення дошкільної освіти

вул. Шевченка, 82, м. Івано-Франківськ, 76025

Тел.: (0342) 75-23-91

Юридичне відділення

вул. Шевченка, 44а, м. Івано-Франківськ, 76025

тел. (03422) 59-61-75, (0342) 59-60-87

Верховинське відділення

вул. Князя Мстислава, 2 «б», смт. Верховина,
Івано-Франківська область, 78700

тел. (0232) 2-17-78

Інформація про склад дирекції:

Директор коледжу: Москаленко Юрій Михайлович-

кандидат філософських наук, професор тел.: (0342) 57-00-08

e-mail: dir_if_kol@pu.if.ua; 60moskalenko@ukr.net

Заступник директора коледжу з навчально-методичної роботи:

Никорак Ярослав Ярославович

тел.: (0342) 73-52-53

e-mail: nykorak@pnu.edu.ua; jaroslav.nykorak@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виробничної роботи:

Чупровська Марта Ярославівна

тел.: (0342) 73-52-53

e-mail: marta.chuprovska@pu.if.ua,
chuprovska.marta@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виховної роботи:

Нестеренко Світлана Василівна
тел.: (0342) 57-00-08
e-mail: snesterenko_@ukr.net

Завідувач педагогічного відділення: Полякова Тетяна Вікторівна
тел.: (0342) 57-00-08
e-mail: tetiana.poliakova@pu.if.ua

Завідувач відділення дошкільної освіти: Сидорук Оксана Миколаївна
тел.: (0342) 75-23-91
e-mail: oksana.sydoruk@pu.if.ua; zubivoks@gmail.com

Завідувач юридичного відділення: Наконечна Іванна Миколаївна
тел.: (0342) 59-61-75
e-mail: ur_kol@pu.if.ua; iva37@ukr.net

Завідувач навчально-методичного кабінету: Дзвінчук Г.М.
тел.: (0342) 59-61-75
e-mail: turver_kol@ukr.net

1.2. ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД КОЛЕДЖУ:

1. Циклова комісія загальноосвітньої підготовки

Івасів Я.І.	– спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Українська мова», «Сучасна українська мова з практикумом», «Дитяча література», голова циклової комісії
Багрій М.А.	– спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, викладач дисципліни «Українська література»
Бадицька О.М.	– спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, викладач дисципліни «Зарубіжна література»
Гавучак Г.М.	– спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Українська література», «Українська мова», «Діловодство в підприємствах готельного типу»
Глушко В.І.	– спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Фізика», «Астрономія»
Горецька О.П.	– спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Українська література», «Українська мова»
Гоцанюк Т.В.	– спеціаліст, викладач дисципліни «Фізика»
Зіняк Т.Р.	– спеціаліст II категорії, викладач дисципліни «Географія»
Кравченко І.М.	– спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.)», «Країнознавство»

- Кречуняк М.Г. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Математика», «Інформатика», «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Інформаційні системи та технології в туризмі», «Інформаційні системи та технології в готельному господарстві», «Вища математика»
- Кліщ Л.І. – спеціаліст, викладач дисципліни «Українська література»
- Лагойда З.М. – спеціаліст, викладач дисциплін «Іноземна мова (нім.)», «Практикум усного і писемного мовлення (іноземна мова) (нім.)», «Методика навчання іноземної мови (нім.)»
- Москаленко Ю.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, голова державної підсумкової атестації, керівник практики
- Палійчук Т.І. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Біологія», «Хімія», «ОМЗ і валеологія», «Гігієна і санітарія в підприємствах готельного типу»
- Павлюк В.С. – спеціаліст, викладач дисциплін «Біологія»
- Полякова Т.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Українська мова», «Сучасна українська мова з практикумом», «Основи культури і техніки мовлення»
- Похила Д.Д. – спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Захист Вітчизни (медико-санітарна підготовка)»
- Приймак Л.Б. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов і країнознавства, викладач дисципліни «Іноземна мова (нім.)»
- Скиданчук О.М. – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Українська мова», «Українська література»
- Скоморовська Н.Б. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, викладач дисципліни «Українська література»
- Терновська І.І. – спеціаліст, викладач дисципліни «Зарубіжна література»
- Хрустова Г.Т. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Захист Вітчизни (медико-санітарна підготовка)»
- Хрустов Б.Г. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат історичних наук, викладач дисципліни «Захист Вітчизни»

2. Циклова комісія гуманітарної та соціально-економічної підготовки

- Гой Н.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат економічних наук, викладач дисциплін «Основи економічної теорії», «Економічна теорія», «Вступ до спеціальності», **голова циклової комісії**
- Аксюк Н.В. – спеціаліст, викладач дисциплін «Правознавство», «Основи правознавства»
- Андріїв І.М. – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Історія України», «Людина і світ»
- Будз В.П. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Соціологія», «Всесвітня історія»
- Бурдуланюк Г.В. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Історія України (вища)», «Всесвітня історія»
- Гнатюк Я.С. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Логіка юриста», «Основи філософських знань», «Філософія»
- Гуся Л.В. – спеціаліст, викладач дисциплін «Іноземна мова за професійним спрямуванням (нім.)», «Методика навчання іноземної мови (нім.)»
- Данильчик П.В. - спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Основи філософських знань», «Етика і естетика»
- Зуб'юк Н.В. - спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Основи психології»
- Кречуняк В.В. - спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Країнознавство», «Історія України», «Всесвітня історія», «Людина і світ», «Художня культура», «Професійний етикет»
- Копцюх Н.І. – спеціаліст, викладач дисциплін «Економіка підприємств і бухгалтерський облік», «Економіка та організація діяльності», «Менеджмент та економіка соціокультурної сфери», «Основи економічної теорії»
- Карабінович В.В. – спеціаліст, викладач дисципліни «Основи правознавства»
- Кудляк І.Б. – спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Фізична культура»
- Кучера І.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Соціологія»
- Максимець Б.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат політичних наук, викладач дисциплін

- Матіяш І.М. «Історія України (базова)», «Історія України (вища)», «Всесвітня історія», «Політологія»
- спеціаліст, викладач навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)»
- Надурак Н.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, викладач дисциплін «Історія України (базова)», «Історія України (вища)», «Всесвітня історія»
- Николайчук С.М. – спеціаліст, викладач дисциплін «Фізична культура», «Фізичне виховання»
- Николюк С.М. - спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Польська мова», «Світова література»
- Нестеренко С.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Культурологія»
- Петришин М.Й. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального та германського мовознавства, викладач дисципліни «Латинська мова»
- Плитчук М.М. - спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Фізична культура», Фізичне виховання», «Захист Вітчизни»
- Пятківський Р.О. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства
- Слижук І.В. – спеціаліст, майстер спорту, викладач дисципліни «Фізична культура», «Фізичне виховання»
- Серман Т.В. – спеціаліст II категорії, викладач дисципліни «Фізична культура», «Фізичне виховання»
- Суковата Д.І. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Іноземна мова (англ.)», «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)»
- Стефанишин Б.М. – спеціаліст, викладач дисциплін «Основи економічної теорії», «Економічна теорія», «Економіка підприємств і бухгалтерський облік», «Основи банківської справи»
- Стефлюк Н.І. - спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Друга іноземна мова за професійним спрямуванням (нім.)», «Друга іноземна мова готельної та туристичної індустрії (нім.)
- Турчин О.В. – спеціаліст, викладач дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)»
- Хопта С.П. – спеціаліст, викладач дисципліни «Фізична культура»

3. Циклова комісія природничо-наукової підготовки

- Горблянська І.Ю. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Біологія», **голова циклової комісії**
- Бедрій Т.Р. – спеціаліст, викладач дисциплін «Інформаційно-комунікаційні технології, технічні засоби навчання», «Основи інформатики і обчислювальної техніки», «Основи метрології і стандартизації», «Комп'ютерна графіка проектування дизайну середовища»
- Бойчук В.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат хімічних наук, доцент кафедри теоретичної та експериментальної фізики, викладач дисципліни «Фізика»
- Гамбург М.В. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Основи екології», «Хімія», «Екологія»
- Грушевський Р.Є. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології, технічні засоби навчання», «Комп'ютерні технології в юридичній діяльності»
- Глушко В.І. - спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Фізика», «Астрономія», «Математика»
- Довгий О.Я. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисципліни «Астрономія»
- Дзвінчук Ю.Ю. - спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Географія», «Географія туризму», «Рекреаційна географія»
- Ліщинський І.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри теоретичної та експериментальної фізики, викладач дисципліни «Фізика»
- Мартишук В.Ф. - спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи охорони праці», «Екологія», «Безпека життєдіяльності»
- Познанський Р.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, викладач дисциплін «Практичний курс англійської мови», «Практикум усного і писемного мовлення (іноземна мова) (англ.)», «Країнознавство»
- Поплавський О.П. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності, викладач дисциплін «Основи охорони праці», «Безпека життєдіяльності»

Петрашук О.П. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Хімія»

Яблонь Л.С. – спеціаліст вищої категорії, доктор фізико-математичних наук, доцент, професор кафедри теоретичної і експериментальної фізики, викладач дисципліни «Фізика»

4. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дизайн»)

Стребкова І.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, викладач дисциплін «Основи композиції», «Композиційна організація форм», «Синтез творів мистецтва в дизайні», «Спеціалізований живопис», **голова циклової комісії**

Бейлах О.Д. - спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисциплін «Історія декоративно-прикладного мистецтва», «Основи теорії дизайну»

Веретко О.І. – спеціаліст, викладач дисципліни «Робота в матеріалі»

Макогін Г.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисципліни «Спеціалізований

Мельник У.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, викладач дисциплін «Шрифти», «Ергономіка», «Основи проектної графіки»

Плотнікова В.В. – спеціаліст, викладач дисциплін «Комп'ютерне проектування», «Прикладна перспектива»

Салабай В.Б. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Матеріалознавство», «Художнє проектування», «Спеціалізований рисунок»

Сорока О.В. – спеціаліст, викладач дисциплін «Живопис», «Кольорознавство», «Декор і орнамент»

Сеник М.Н. – спеціаліст, викладач дисциплін «Основи пластичної анатомії», «Робота в матеріалі»

Синишин Л.О. – спеціаліст, викладач дисциплін «Рисунок», «Спеціалізований рисунок»

Стефанишин Л.Р. – спеціаліст, викладач дисципліни «Робота в матеріалі»

Французенко Т.І. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Макетування та робота в матеріалі», «Технологія процесу», «основи формоутворення та

- конструювання», «Основи креслення і нарисної геометрії», «Методика дизайну»
- Чмелик І.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисциплін «Історія мистецтва», «Живопис», «Історія української культури»
- Шпільчак В.А. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисциплін «Вступ до спеціальності», «Ландшафтний дизайн», «Основи архітектури»

5. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Початкова освіта»)

- Максимчук Г.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, викладач дисциплін «Основи психології», «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Дитяча психологія», «Основи педагогіки та психології», **голова**
- Гнатюк М.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри фахових методик та технологій початкової освіти, викладач дисципліни «Образотворче мистецтво з методикою викладання», «Малі архітектурні форми», «Культурологія»
- Гонтар А.Ф. – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, викладач дисциплін «Методика навчання математики»
- Гоцуляк К.І. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, викладач дисциплін «Загальні основи педагогіки», «Дидактика»
- Грицан А.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, професор, заслужений працівник культури України, заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки театральних діячів України, член Національної спілки краєзнавців України, викладач дисципліни «Основи сценічного та
- Довбенко С.Ю. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисциплін «Теорія та методика виховної роботи»
- Ликтей Л.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Методика навчання української мови»
- Павелко Р.О. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Основи ритміки і хореографії з методикою»,

- «Хореографія (теорія і методика сучасного танцю)», «Хореографія (теорія і методика класичного танцю)», «Народно-сценічний танець», «Ритміка», «Мистецтво балетмейстера», «Історико-побутовий танець»
- Плетеницька Л.С. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик та технологій початкової освіти, викладач дисципліни «Основи початкового курсу математики»
- Процишин Н.А. – спеціаліст, викладач дисциплін «Практичний курс англійської мови», «Методика навчання іноземної мови (англ.)», «Дитяча англійська література», «Передовий досвід та авторські методики навчання англійської мови», «Англійська література»
- Прокопів Л.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки імені Б. Ступарика, керівник практики
- Стамбульська Т.І. – спеціаліст, викладач дисциплін «Каліграфія (графіка письма)», «Культура мовлення і практикум з виразного читання», «Етика ділового спілкування», «Сучасні інформаційні технології в початковій
- Сороколіта О.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Методика навчання предмета «Я у світі»», «Методика навчання предмета «Основи здоров'я», «Методика навчання природознавства», «Народознавство»
- Цюняк О.П. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, викладач дисципліни «Методика трудового навчання з практикумом»
- Червінська І.Б. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, керівник практики
- Якимів С.М. – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, викладач дисципліни «Основи педагогічної майстерності», голова державної екзаменаційної комісії

6. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дошкільна освіта»)

- 7.6.1. Селепій О.Д. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Методика формування елементарних математичних уявлень», «Основи природознавства і методика ознайомлення дітей з природою», «Педагогічні технології в ДНЗ»,

«Основи педагогічної майстерності», голова циклової комісії

- Березовська Л.І. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, викладач дисципліни «Педагогіка»
- Бай І.Б. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик і технологій початкової освіти, викладач дисциплін «Малювання і ліплення», «Методика організації образотворчої діяльності дітей»
- Балкова О.В. – спеціаліст вищої категорії, старший вихователь, викладач дисципліни «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти»
- Богославець Н.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи дефектології», «Логопедична ритміка»
- Гурей О.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Народознавство в ДНЗ», «Онтогенез мовленнєвої діяльності», «Педагогіка»
- Данів Т.Ю. – спеціаліст, викладач дисциплін «Художня праця», «Основи природознавства і методика ознайомлення дітей з природою»
- Дяченко Н.Б. - спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Художня праця»
- Кучеренко Н.Б. – спеціаліст вищої категорії, голова державної екзаменаційної комісії
- Мельник О.Й. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Фізичне виховання», «Фізична культура», «Теорія і методика фізичного виховання», «Методика фізичного виховання»
- Никорак Н.Ю. – спеціаліст, викладач дисциплін «Методика музичного виховання», «Співи і музична література»
- Недільський С.А. - спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти, член державної екзаменаційної комісії
- Салига І.М. – спеціаліст вищої категорії, старший вчитель, викладач дисциплін «Логопедія», «Теорія і практика логопедії»
- Сидорів С.М. – спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.)»
- Сидорук О.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Українська мова за професійним спрямуванням», «Сучасна українська мова»

- Скавінська Л.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Логопедичні технології», «Основи колекційної педагогіки», «Основи колекційної педагогіки (дефектологія)»
- Трохимчук М.О. – спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Логопедичні практикуми»
- Ціник М.М. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Раннє навчання англійської мови», «Методика навчання англійської мови в дошкільних закладах»
- Чепіль М.М. – доктор педагогічних наук, професор, керівник практики
- Чупровська М.Я. – спеціаліст, викладач дисципліни «Література для дітей дошкільного віку»

7. Циклова комісія фундаментальної, спеціальної, професійної та практичної підготовки (спеціальність «Право», юридичне відділення)

- Савчин Н.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Цивільне процесуальне право України», «Цивільне право України», «Правові та організаційні основи підприємницької діяльності», «Діловодство», «Основи римського приватного права», **голова циклової комісії.**
- Багай Н.О. – спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент, викладач дисципліни «Аграрне право України».
- Банасевич І.І. – спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент, викладач дисципліни «Цивільне право України».
- Блаженко Т.В. – спеціаліст, викладач дисципліни «Історія вчень про державу і право», «Нотаріат в Україні», «Право соціального забезпечення»
- Данилюк Л.Р. – спеціаліст, викладач дисциплін «Судочинство в господарських судах», «Екологічне право України»
- Зеліско А.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент, викладач дисциплін «Цивільне право України», «РАЦС»
- Квасниця С.М. – спеціаліст першої категорії, викладач дисциплін «Юридична деонтологія», «Місцеве самоврядування в Україні», «Митне право України», «Історія держави і права зарубіжних країн»
- Ковальчук В.Д. – спеціаліст, голова державного екзамену
- Малиновська І.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Теорія держави і права», «Історія держави і права»

- зарубіжних країн», «Історія держави і права України», «Адміністративне право України»
- Мороз Г.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права, член державної екзаменаційної комісії
- Наконечна І.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Кримінальне право України»
- Федорончук А.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, викладач дисциплін «Організація судових та правоохоронних органів», «Конституційне право України», «Ораторське мистецтво», «Право інтелектуальної власності», «Правова статистика», «Архівознавство»
- Харченко І.Г. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Кримінально-процесуальне право України»

8. Циклова комісія профілюючих дисциплін (спеціальність «Туристичне обслуговування», Верховинське відділення)

- Павлюк С.М. – спеціаліст, викладач дисциплін «Основи музеєзнавства», «Організація екскурсійного обслуговування», «Туристичні ресурси України», **голова циклової комісії.**
- Блищук Д.В. – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Технологія і організація туристичного обслуговування», «Туристичне країнознавство», «Економіка підприємств», «Бухгалтерський облік», «Економіка (Економічна теорія)»,
- Вівчаренко О.А. - спеціаліст вищої категорії, доктор юридичних наук, доцент, заслужений юрист України, викладач дисциплін «Трудове право України», «Правове регулювання в туристичній діяльності»
- Дудка О.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики, викладач дисципліни «Англійські терміни в інформатиці», «Програмне забезпечення ЕОМ», «Інформатика»
- Максим'юк Н.М. – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Історія розвитку світового туризму та готельного господарства», «Туристичні комплекси», «Організація готельного обслуговування», «Організація анімаційних послуг в туризмі»
- Сав'юк Г.П. – спеціаліст вищої категорії, кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності, викладач дисциплін «Безпека життєдіяльності»,

Шикеринець В.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат наук з державного управління, доцент, викладач дисципліни «Туристичне краєзнавство», «Основи початкового курсу природознавства», «Охорона праці»

9. Циклова комісія профілюючих дисциплін (спеціальність «Готельне обслуговування», Верховинське відділення)

Вольвин Е.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи менеджменту», «Організація готельного обслуговування», «Основи маркетингу», «Рекламна діяльність у туризмі», «Стандартизація готелів», **голова циклової комісії**

Воробель А.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат медичних наук, доцент кафедри анатомії і фізіології людини та тварин, викладач дисципліни «Основи медичних знань», «Гігієна та санітарія»

Лояк Л.М. - спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук, доцент, викладач дисципліни «Організація та технологія обслуговування в закладах ресторанного господарства»

Микитин Л.М. – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Організація та технологія обслуговування в готелях», «Організація харчування туристів», «Організація ресторанного обслуговування»

Оришко С.П. - спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент, викладач дисципліни «Туристичні комплекси»

Хомин В.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи проектування інтер'єру», «Рисунок», «Проектування в дизайні», «Основи іконографії», «Будівлі та обладнання готелів»

Яцків Г.Ю. - спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Іноземна мова (англійська)», «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)», «Іноземна мова (англ.) готельного та туристичного бізнесу»

10. Циклова комісія математичної підготовки

Гой Т.П. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, викладач дисциплін «Алгебра», «Геометрія», «Математична логіка та теорія алгоритмів», «Диференціальні рівняння», **голова циклової комісії**

- Гаріджук О.М. – спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Математика», «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці», «Основи охорони праці»
- Василишин П.Б. – спеціаліст вищої категорії, кандидат математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, викладач дисциплін «Чисельні методи», «Операційні системи та системи програмування»
- Василів М.М. – спеціаліст, викладач дисципліни «Інформатика», «Практичний курс інформатики з елементами програмування», «Основи програмування», «Основи Інтернет-технологій», «Бази даних та інформаційні системи»
- Казмерчук А.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, відмінник освіти України, викладач дисципліни «Рівняння математичної фізики», «Основи наукових досліджень»
- Лабачук О.В. – спеціаліст, викладач дисциплін «Алгебра», «Геометрія», «Математика»
- Никорак Я.Я. – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Програмне забезпечення обчислюваних систем», «Програмне забезпечення ЕОМ», «Основи Інтернет»
- Никорович С.І. – спеціаліст, викладач дисципліни «Математика»
- Томашевська А.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук, викладач дисципліни «Методи оптимізації»
- Савка І.Я. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, викладач дисциплін «Вступ до спеціальності», «Дискретна математика», «Теорія функції комплексної змінної»
- Кондур О.С. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат фізико-математичних наук, доцент, викладач дисциплін «Теорія ймовірності та математична статистика», «Моделювання виробничих та економічних процесів»
- Максимець В.З. – спеціаліст, викладач дисципліни «Інформатика»

11. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Прикладна математика»)

- Драган О.Б. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Лінійна алгебра та аналітична геометрія», «Математичний аналіз», «Офісне програмне

забезпечення», «Математика» – **голова циклової комісії**

- Власій О.О. – спеціаліст вищої категорії, кандидат технічних наук, доцент кафедри інформатики, викладач дисциплін «Основи інформатики та комп'ютерної техніки», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Інформатика»
- Гейко О.Я. – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Алгоритмічні мови та програмування», «Архітектура ЕОМ», «Розробка WEB-застосувань»
- Дрінь Б.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформаційних технологій, керівник практики
- Іляш Ю.Ю. – спеціаліст вищої категорії, кандидат технічних наук, доцент кафедри інформатики, викладач дисциплін «Комп'ютерна схемотехніка», «Спеціалізація з програмування», «Інтегровані пакети прикладних програм», «Програмне забезпечення обчислювальних систем»
- Ковбас Л.П. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Математика», «Основи метрології і стандартизації»
- Козич О.В. – спеціаліст, викладач дисципліни «Об'єктно-орієнтовне програмування»
- Мазуренко В.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, викладач дисципліни «Теорія систем і керування»
- Махней О.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, викладач дисциплін «Математичне моделювання», «Математичне забезпечення автоматизації прикладних досліджень», «Основи криптології», «Імітаційне моделювання»
- Пікуляк М.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат технічних наук, викладач дисциплін «Обчислювальні системи»,
- Тринога Л.О. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Математика», «Моделювання природничих процесів»

Усі педагогічні працівники, які викладають загальноосвітні предмети 100 % мають повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

Станом на 1 вересня 2017 року у коледжі працює 167 педагогічних працівників, з них:

- основні працівники – 64;

- сумісники – 103.

Кількість викладачів, які мають:

- вчене звання професора – 2;- 0.011%;
 - вчене звання доктора наук – 3;- 0.017%;
 - вчене звання доцента – 40;- 23%;
 - науковий ступінь кандидата наук – 59; - 35%;
 - почесне звання України «Заслужений юрист України» – 1; - 0.005%;
- педагогічне звання «Викладач-методист» – 20;- 11%.

2. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ

Спеціальність	Ліцензійний обсяг	Термін навчання
5.01010101 (012) «Дошкільна освіта»;	90	4р.
5.01010201 (013) «Початкова освіта»;	120	4р.
5.02020701 (022) «Дизайн»;	50	4р.
5.04030101 (113) «Прикладна математика»;	50	4р.
5.03040101 (081) «Правознавство» («Право»);	40	4р.
5.14010101 (241) «Готельне обслуговування» («Готельно-ресторанна справа»);	20	3р.5м.
5.14010301 (242) «Туристичне обслуговування» («Туризм»).	25	2р.5м.

3. УМОВИ НАВЧАННЯ (КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ БАЗУ КОЛЕДЖУ)

Коледж створений у формі відокремленого структурного підрозділу університету без права юридичної особи. Матеріальна база, соціальна, інформаційна структура університету повною мірою використовується для

потреб коледжу, навчальні площі та матеріально-технічне оснащення в цілому забезпечують проведення теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів.

За функціональним призначенням в університеті використовується 60933,66 м² навчальних приміщень, в тому числі 54777,21 м² - аудиторії, лабораторії, кабінети тощо, 3071,05 м² - комп'ютерні лабораторії, 3085,4 м² - спортивні зали. Наукова бібліотека разом зі спеціалізованими читальними залами займає 3954,7 м².

У виділених для коледжу приміщеннях загальною площею 4440 м² знаходяться лекційні аудиторії, навчально-методичні кабінети, 2 комп'ютерні класи, читальний зал, бібліотека, їдальня, актовий зал. Забезпечено підключення до мережі Інтернет через Центр інформаційних технологій завдяки оптоволоконній системі передачі даних. Виходячи з обсягу ліцензійного прийому за денною та заочною формами навчання, в цілому, кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів коледжу становить 11,3.

Всі навчальні приміщення коледжу відповідають санітарно-технічним нормам та правилам протипожежної безпеки.

Коледж забезпечено навчальними кабінетами, обладнаними відповідно до вимог. З метою забезпечення належного рівня виконання навчального плану циклу загальноосвітніх дисциплін функціонують:

- навчально-методичний кабінет української мови та літератури;
- навчально-методичний кабінет суспільних дисциплін;
- навчально-методичний кабінет математики;
- навчально-методичний кабінет теорії дизайну та історії мистецтва;
- навчально-методичний кабінет анатомії;
- лабораторія інформаційних технологій;
- навчально-методичний кабінет біології;
- навчально-методичний кабінет педагогічної майстерності;
- навчально-методичний кабінет іноземної мови;
- навчально-методичний кабінет географії;
- навчально-методичний кабінет педагогіки і психології;
- навчально-методичний кабінет трудового навчання і образотворчого мистецтва;
- навчально-методичний кабінет математичного моделювання.

З метою якісного проведення навчальних занять із дисциплін циклу загальноосвітньої підготовки задіяно 8 комп'ютерних лабораторій на 185 робочих місць Центру інформаційних технологій університету. Комп'ютери розміщені в аудиторіях відповідно до чинних санітарних норм.

У всіх комп'ютерних класах є доступ до мережі Internet. Комп'ютери об'єднані в локальну мережу. Окрім цього, студенти мають можливість використовувати ресурси безпроводної Wi-Fi мережі університету, підключеної до Internet.

Під час навчального процесу використовуються мультимедійні комплекси.

4. ОСНОВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

У процесі викладання курсів навчальних дисциплін викладацький склад використовує різні методи та форми викладання та навчання (лекції: вступні, тематичні, підсумкові, оглядові лекції, лекції-диспути) практичні, семінарські заняття (у формі діалогу, тренінгів, ділової гри, конференцій, методу конкретних ситуацій (кейсів), групової дискусії, проблемного навчання, проектної технології), консультації (колективні, індивідуальні, групові), а також реалізує різні форми поточного та підсумкового контролю (тестування, виконання практичних завдань, розв'язування географічних, фізичних, математичних та ін. задач, написання рефератів, звітів практики, письмові та усні заліки та екзамени, контрольні, курсові роботи).

Практичне навчання студентів за спеціальностями організоване згідно із Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти від 08.04.1993 р. № 93 та внесеними змінами до нього від 20.12.1994 р. №351, Положенням про проведення практики студентів Івано-Франківського коледжу, навчальними планами, програмами практик і графіком навчального процесу.

Студенти, відповідно до навчальних планів, проходять різні види практик: навчальну, технологічну, виробничу, а також готують протягом навчання курсові роботи. Практика проводиться на туристичних базах області. Під час практики студенти виконують завдання з різних напрямів відповідно до спеціальності, науково-дослідну роботу, проводять дослідження результатів власних курсових робіт.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

І.Є. Цепенда

“___” _____ 2016 року

М.П.

Міністерство освіти і науки України

Івано-Франківський коледж

Державного вищого навчального закладу "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки _____ молодшого спеціаліста _____

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

з галузі знань _____ ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА _____

(шифр і назва галузі знань)

за спеціальністю _____ 012 дошкільна освіта _____

(шифр і назва спеціальності)

за спеціалізаціями _____ корекційна освіта (логопедія), англійська мова _____

(назва спеціалізації)

Форма навчання _____ денна _____

(денна, вечірня, заочна (дистанційна), екстернат)

I. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад					Грудень					Січень					Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
I	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	К	К	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	Пз	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
II	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	К	К	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
III	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	С	С	К	К	К	К	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	
IV	П	П	П	П	П	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	К	К	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т

ПОЗНАЧЕННЯ: Т – теоретичне навчання; С – екзаменаційна сесія; ПП – теоретичне навчання з практикою; П – практика; Пз – польві збори; К – канікули; А – атестація

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Практика		Державна атестація	Канікули	Разом
			навчальна	педагогічна			
I	35	3				14	52
II	34	5				13	52
III	33	5	1	7		13	52
IV	20	4		13	2	4	43
Разом	122	17	1	20	2	44	199

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Введення в спеціальність	5	1
Помічник вихователя в групах раннього і дошкільного віку (без відриву від теоретичного навчання)	5	3
Пробна практика (без відриву від теоретичного навчання)	6	4
Пробна практика	7	5
Переддипломна практика	8	6
Переддипломна практика з додаткової спеціалізації	8	2

IV. АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проект (робота))	Семестр
Комплексний кваліфікаційний екзамен з фахової підготовки	Екзамен	8

АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Напрямок підготовки: 5.01010101 «Дошкільна освіта»

ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

Дисципліна: Українська мова

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1,2,3,4 семестри

Мета: виховання студента як компетентної мовної особистості, яка відзначається високою мовленнєвою культурою, формування навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях з обов'язковим дотриманням мовних норм та мовленнєвого етикету; вироблення вмінь за лексемами й граматичними формами пізнавати національне світосприймання, ментальність рідного народу.

Завдання: виховання свідомого прагнення до вивчення української мови; вироблення у студентів компетенцій комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях; ознайомлення з мовною системою як основою формування мовних умінь і навичок — орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних; формування духовного світу студентів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів, прилучення через мову до культурних надбань українського народу і людства в цілому.

Зміст дисципліни. Практична стилістика і культура мовлення. Стилiстичнi засоби фонетики. Стилiстичнi засоби лексикологiї та фразеологiї. Словотворчi засоби стилiстики. Сприймання чужого мовлення. Вiдтворення готового тексту. Практична стилiстика i культура мовлення. Морфологiчнi засоби стилiстики. Стилiстика простих речень. Стилiстика складних речень. Дiлові папери. Інформацiйнi документи. Звiт. Стилiстика речень з рiзними способами вираження чужого мовлення. Функцiональна стилiстика i культура мовлення. Студентський проект удосконалення власного мовлення. Риторика.

Викладацький склад: Сидорук О. М., Горецька О.П.

Оцiнювання: поточне, форма підсумкового контролю - ДПА (4 семестр).

Дисципліна: Українська література

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: підвищення загальної освіченості майбутніх молодших спеціалістів, заохочення до читання та вивчення художньої літератури, „а через неї до фундаментальних цінностей культури”, розширення культурно-пізнавальних інтересів студентів; сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному громадянському, морально-етичному, соціальному становленню й самореалізації особистості в сучасному світі; формування й утвердження гуманістичного світогляду особистості, орієнтованої на вищі національні та загальнолюдські ідеали й цінності.

Завдання: формування гуманістичного світогляду молодих громадян, розвиток їх духовного світу, утвердження загальнолюдських морально-етичних

орієнтирів, сприяння національному самоусвідомленню і стійкому відчуттю приналежності до європейської спільноти, бачення в українській художній творчості ментальних особливостей українця; піднесення загальної освіченості студентів у цілому, гуманітарної зокрема; набуття ними базових знань з української літератури, необхідних для повноцінної самореалізації в суспільстві; ознайомлення із визначними творами української художньої літератури, розвиток уміння сприймати літературний твір як явище мистецтва слова; формування читацької культури студентів, розвиток їх естетичних уподобань і смаків, уміння розрізняти явища класичної і масової культури; піднесення престижу національної літератури, виховання її читача й шанувальника, формування стійкого інтересу до української літератури як вагомого духовного спадку народу, повноцінного оригінального мистецтва; вивчення української літератури в національному і світовому культурологічному контекстах, у міжпредметних зв'язках; розвиток творчих та інтелектуальних здібностей студентів, логічного і критичного мислення, культури полеміки, уміння аргументувати власну думку, орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі; вироблення вміння застосовувати здобуті на уроках літератури знання, навички у практичному житті; розвиток навичок самоосвіти, бажання і спроможності навчатися.

Зміст дисципліни. Література 70-90 рр. XIX ст. Українська література 10 рр. XX ст. Українська література 20-30 рр. XX ст. Поняття про «розстріляне Відродження». Поезія 20-30 рр. XX ст. Проза. Загальний огляд. Драматургія 20-30 рр. XX ст. Українська література за межами України. Література в Західній Україні (до 1939 р.). Еміграційна література. Організація МУР. Українська література 40-50 рр. XX ст. Українська література за межами України. Українська література другої половини XX – початку XXI ст. Загальні зауваження до характеристики літературного процесу. Поети-шістдесятники (загальна характеристика культурологічного явища «шістдесятництва»). Українська проза другої половини XX – початку XXI ст. Українська «химерна проза» XX ст. Література «українського бароко». Українська історична проза. Сучасна «молода» українська література. Сучасна поезія. Сучасна проза. Творчість Марії Матіос, Євгенії Кононенко, Дари Корній, Люко Дашвар. Література рідного краю.

Викладацький склад: Багрій М. А., Скоморовська Н. Б.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік (4 семестр).

Дисципліна: **Світова література**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1,5 року, 1, 2, 3 семестри

Мета: формування широкої читацької компетенції у студентів, яка базується на знаннях, уміннях пізнавального і творчого характеру, соціальних навичках, світоглядних переконаннях тощо.

Завдання: формувати у студентів уявлення про художню літературу як мистецтво слова, ознайомити студентів із сукупністю відомостей про вершинні явища світового літературного процесу означеного періоду, висвітлити найважливіші періоди творчого шляху визначених програмою авторів, розкрити

проблематику та ідейно – тематичну основу художніх творів, визначити місце і значення творчості письменника у розвитку світової культури, виявити нові засоби та форми художнього самовираження митця, навчити визначати національну своєрідність творів.

Зміст дисципліни. Соціально-психологічна проза XIX ст. Загальна характеристика розвитку культури та літератури XIX ст., розквіт соціально-психологічної прози. Література другої половини XIX ст. та на межі XIX – XX ст. Традиції і новаторські зрушення в літературі другої половини XIX ст. Декадентські настрої в літературі та інших видах мистецтва. Поетична революція. Література першої половини XX ст. Історико-соціальна характеристика доби. Найвідоміші представники авангардистських і модерністських течій першої половини XX ст. Література другої половини

XX ст. Специфіка літератури другої половини XX ст. Розвиток існуючих і виникнення нових літературних напрямів, течій і тенденцій. Постмодерністська проза останніх десятиліть XX ст. Література на межі XX – XXI ст. Загальна характеристика історико-культурної ситуації к. XX-поч. XXI ст. Постмодернізм як один із провідних напрямків мистецтва кінця XX ст.

Викладацький склад: Тарнавська І. І.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Іноземна мова**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: забезпечити студентів системними знаннями фонетичної, лексичної, граматичної структури англійської мови та сформувати практичні мовленнєві навички, забезпечити практичне володіння усним і писемним літературним мовленням; вільно і граматично правильно спілкуватися іноземною мовою в різних ситуаціях повсякденного і професійного спілкування.

Завдання: сформувати у студентів системні знання з англійської мови і навчити правил їх функціонування та застосування у процесі спілкування; сформувати комунікативну компетенцію - здатність сприймати та адекватно реагувати на англійське мовлення різного функціонального спрямування; вдосконалити вміння студентів сприймати на слух монологічне та діалогічне англійське мовлення; навчити студентів спонтанно відтворювати діалогічне та монологічне мовлення відповідно до тематики, що вивчається; сформувати вміння здійснювати різні види письмових завдань (тести, диктанти, перекази, твори тощо) з метою вдосконалення навичок писемного мовлення; виробити у студентів навички правильної англійської вимови, максимально наближеної до літературно-фонетичних норм та навчити застосовувати фонетичні групи у практичному оволодінні англійською мовою; сформувати артикуляційну базу англійської мови; сформувати країнознавчу компетенцію – систему знань про особливості соціокультурного розвитку країн, мова яких вивчається (США, Великобританія, Австралія, Нова Зеландія); розвивати вміння здійснювати комунікацію англійською мовою на професійному рівні;

Зміст дисципліни. Люди та стосунки між ними. Якості особистості. Стосунки з товаришами, взаємодопомога. Мої друзі. Спілкування у сім'ї. Вибір професії. Робота та професії. Вимоги до професійних якостей та кваліфікації. Школа. Шкільне життя. Національна кухня Великої Британії та України. Сучасні засоби комунікації. Природні катаклізми. Види катаклізмів, їх причини та наслідки. Живопис в Україні. Живопис у Великобританії. Світ спорту. Спорт у моєму житті. Важливість англійської мови в світі. Вчимо мову самостійно. Готуємось до екзаменів . На екзамені. Плани на майбутнє. Вибір професії та пошук роботи. Взаємовідносини в сім'ї . Батьки і діти. У ресторані. Культура харчування в Україні. Культура харчування в Британії. Смаки та уподобання. Заклади громадського харчування. Природа і довкілля. Забруднення і його види. Поговоримо про мистецтво і його жанри. Молодь і молодіжна культура. Проблеми зайнятості молоді. Представницькі місії за кордоном. Міжнародне співробітництво.

Викладацький склад: Сидорів С. М., Кравченко І.М., Приймак Л. Б.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – ДПА, залік.

Дисципліна: **Історія України**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1,2 семестри

Мета: формувати соціальну компетентність, тобто здатність жити в українському соціумі, яка змістовно представлена сукупністю політичної, соціально-економічної, соціально-комунікативної, полікультурної, інформаційно-інструментальної, індивідуально-особистісної компетентностей, а також предметні компетентності такі, як хронологічна, просторова, інформаційна, мовленнєва, логічна, аксіологічна.

Завдання: формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

Зміст дисципліни. Зміст курсу включає такі теми: «Україна на початку ХХ ст.», «Україна в Першій світовій війні», «Українська державність 1917–1921 рр.», «УСРР в період непу (1921–1928 рр.)», «Радянська модернізація України (1929–1938 рр.)», «Західноукраїнські землі в 1919–1939 рр.», «Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.)», «Повоєнна відбудова України», «Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953–1964 рр.)», «Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.)», «Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)», «Україна в умовах незалежності», «Наш край у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.».

Викладацький склад: Андріїв І. М., Надурак Н. М.

Оцінювання: поточне, «Дошкільна освіта», «Початкова освіта» – диференційований залік, «Правознавство» – державна підсумкова атестація.

Дисципліна: **Всесвітня історія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр

Мета: формування компетентностей, які базуються на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню, уміння оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом, накопичення історичних знань, а на їх основі вирішення проблем, які виникають у різних життєвих ситуаціях, розвивати здатність до системного мислення, яке включає індивідуальний досвід участі в навчальному процесі або вміння вчитися, розуміння практично-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності, вміння застосовувати історичні знання і набуті уміння для практичної діяльності в суспільстві, виховання у студентів соціальних компетентностей, пов'язаних з соціальною діяльністю особистості, життям суспільства, виховання патріотизму і вміння жити в багато культурному суспільстві, розвивати здатність студента орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя, навчити оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової культури, їх взаємовплив та діалог культур різних народів, підготовка до активного громадського життя в Українській державі.

Завдання: головним завданням вивчення предмета є надання майбутнім фахівцям системи історичних знань, умінь та навичок, здатність до творчого мислення, судження, усвідомлення загальнолюдських цінностей у світлі історичних подій, навчити студента рухатись у просторі ідей, фактів, понять, допомогти виробити цілісний погляд на світ, формувати повноцінного громадянина в умовах розбудови незалежної України, формувати функціональні, мотиваційні та соціальні компетентності, виходячи з понять Батьківщина, самовираження, права і свободи людини, держава, громадянин, людина, сім'я тощо.

Зміст дисципліни. Вступ. Світ на початку ХХ століття. Перша світова війна 1914-1918 роки. Повоєнне облаштування світу. Період повоєнної кризи та революцій (1917-1923 роки). Період стабілізації в Європі та в Північній Америці (1924-1929 роки). Світ у період економічної кризи 1929-1933 роки та подолання її наслідків. Назрівання Другої світової війни. Друга світова війна. Міжнародні відносини (1945 – початку ХХІ століття). Американський континент: США, Канада та Латинська Америка (1945 роки – початок ХХІ століття). Країни Західної Європи (1945-початок ХХІ століття). Країни Центральної та Східної Європи (1945 роки – початок ХХІ століття). Країни Азії та Африки в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття. Розвиток культури (1945 роки – початок ХХІ століття). Глобальні проблеми людства.

Викладацький склад: Надурак Н. М., Андріїв І. М.

Оцінювання: поточне оцінювання, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Людина і світ**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 3 семестр.

Мета: оволодіння основами суспільствознавчих дисциплін як от філософія, соціологія, психологія, культурологія, політологія та інших шляхом формування цілісного уявлення про людину і суспільство та їхні взаємозв'язки.

Завдання: сприяти самовизначенню учнів і формуванню у них свідомої життєвої та соціальної позиції; запропонувати учням систему теоретичних знань з основ суспільствознавчих дисциплін таким чином сформувавши базу для більш ґрунтовного їх вивчення у закладах вищої освіти в майбутньому; сформуванню знання про світогляд, його структуру форми функції та історичні типи; забезпечити набуття учнями узагальнених знань про процеси та явища суспільного буття, про філософські, культурні, політико-правові та соціально-економічні основи життя демократичного суспільства; залучити учнівську молодь в суспільне життя, виховання в учнів таких громадянських рис як правова відповідальність, толерантність, ініціативність, громадянська активність, національна самосвідомість.

Зміст дисципліни. Вступ до курсу «Людина і світ». Поняття «людина як біосоціальна істота». Поняття «соціалізація». Гендерна соціалізація особистості. Поняття субкультури. Молодіжна субкультура. Школа. Однолітки. Стереотипи та їх роль у житті людини і суспільства. Толерантність. Ксенофобія. Расизм. Гендерні стереотипи. Поняття «конфлікт». Типи конфліктів. Зародження конфліктів та шляхи їх подолання. Поняття соціуму. Історичні типи стратифікованих суспільств. Поняття соціальної мобільності. Спілкування та співпраця як перспектива розвитку соціуму. Еволюція уявлень про права людини в історії людства. Фундаментальні права і свободи людини, їх класифікація. Поняття громадянського суспільства: суть, атрибути та функції. Політика як суспільне явище. Політична система: сутність, структура, функції. Поняття, форми та принципи демократії. Вибори як інструмент демократії. Поняття громади. Територіальне громадське та місцеве самоврядування. Участь громадян в управлінні суспільством. Засоби масової інформації та їх роль у суспільному житті. Поняття нації. Нація і націоналізм. Нація етнічна і політична. Поняття полікультурності як добросусідства культур. Шляхи розв'язання міжнаціональних, міжконфесійних конфліктів. Місце України в інтеграційних процесах в Європі та у світі. Я — член сім'ї, громадянин держави, громадянин планети Земля.

Викладацький склад: Будз О.І.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Математика**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: забезпечення рівня підготовки студентів з математики, необхідного для спеціальної підготовки та майбутньої професійної діяльності.

Завдання: формування у студентів наукового світогляду, уявлень про ідеї і методи математики, її ролі у пізнанні дійсності, усвідомлення математичних знань як невід'ємної складової загальної культури людини, необхідної умови повноцінного життя в сучасному суспільстві; стійкої мотивації до навчання; оволодіння студентами мовою математики в усній та письмовій формах,

системою математичних знань, навичок і умінь, потрібних у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, достатніх для успішного оволодіння іншими освітніми галузями знань і забезпечення неперервності освіти; інтелектуальний розвиток особистості, передусім розвиток у студентів логічного мислення і просторової уяви, алгоритмічної, інформаційної та графічної культури, пам'яті, уваги, інтуїції;

екологічне, естетичне, громадянське виховання та формування позитивних рис особистості; формування життєвих і соціально-ціннісних компетентностей студента.

Зміст дисципліни. Вступ. Основні види рівнянь та нерівностей з однією змінною. Дійсні числа. Числові функції. Корінь n -го степеня. Степенева функція. Тригонометричні функції кута. Тригонометричні рівняння та нерівності. Показникова функція. Логарифмічна функція. Похідна функції. Застосування похідної для дослідження функцій. Первісна. Визначений інтеграл. Застосування інтегралів. Елементи комбінаторики. Елементи теорії ймовірностей та математичної статистики. Вступ. Аксиоми планіметрії. Система опорних фактів курсу планіметрії. Початкові поняття стереометрії. Взаємне розміщення прямих у просторі. Паралельність прямої та площини. Паралельність площин. Перпендикулярність прямої і площини. Перпендикулярність площин. Відстані та кути у просторі. Вектори та координати у просторі. Геометричні тіла та многогранники. Тіла обертання. Об'єми многогранників. Об'єми та площі поверхонь тіл обертання.

Викладацький склад: Ковбас Л. П., Тринога Л. О.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – ДПА

Дисципліна: **Фізика**

Статус: нормативна.

Рік, семестр:

Мета: ознайомити студентів з основними принципами і законами фізики та їх математичними виразами, ознайомити студентів з основними фізичними явищами, методами їх спостереження та експериментального дослідження. Навчити формувати і розв'язувати фізичні задачі, дати студентам уявлення про границі застосування фізичних моделей.

Завдання: студенти повинні **знати:** теоретичний матеріал в рамках програмних вимог; основні підходи розв'язування задач з курсу фізики; теоретичні основи обробки результатів вимірювань; **вміти:** формулювати основні закони фізики; розв'язувати задачі з курсу фізики; проводити експеримент по визначенню фізичних величин та перевірці законів фізики.

Зміст дисципліни. Задачі та експериментальний метод фізики. Абстракції та моделі у фізиці. Фізичні величини та їх вимірювання. Система одиниць фізичних величин. Кінематика матеріальної точки. Кінематика твердого тіла. Динаміка матеріальної точки. Перетворення Лоренца. Рух системи матеріальних точок. Закон збереження імпульсу. Закон збереження енергії. Рух тіл змінної маси. Кінетична енергія твердого тіла Рух при наявності сил тертя. Рух у полі сил тяжіння. Коливання. Гармонічні коливання. Згасаючі коливання. Вимушені коливання. Явище резонансу. Механіка пружних тіл. Механіка рідин і газів.

Гідростатика. Хвильовий рух. Елементи акустики. Основне рівняння кінетичної теорії газів; термодинамічні величини; статистичний і термодинамічний метод опису речовини; кінетичні характеристики молекулярного руху; задачі термодинаміки (поняття роботи, теплоти, внутрішньої енергії); процеси в ідеальних газах; закони реального газу; процеси, що відбуваються в рідких розчинах; молекулярний опис явищ в твердих тілах. основні ідеї, поняття і закони електрики і магнетизму, закони постійного струму, діелектричні властивості кристалів, механізми електропровідності, електропровідність металів та напівпровідників, електромагнітну індукцію, рівняння Максвелла, електромагнітні коливання і хвилі, основні методи вимірювання електричних і магнітних величин та обробки даних експериментальних вимірювань. Основні поняття, визначення та закони оптики; теоретичні основи оптичних явищ; будова та принцип дії основних оптичних приладів. Основні властивості атомних ядер, основні властивості ядерних сил, основні закономірності і теоретичні уявлення про механізми α -, β -, γ -розпаду, моделі атомних ядер, ядерні реакції та їх класифікація, реакція поділу атомних ядер та її практичне використання, основні положення фізики елементарних частинок.

Викладацький склад: Бойчук В. М., Гарпуль О. З.,

Оцінювання: поточне: контрольні роботи, усні відповіді, захист лабораторних робіт; форма підсумкового контролю - залік.

Дисципліна: **Астрономія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 3 семестр.

Мета: забезпечення рівня підготовки студентів з астрономії, необхідного для спеціальної підготовки та майбутньої професійної діяльності.

Завдання: формування у студентів наукового світогляду, уявлень про ідеї і методи астрономії, її ролі у пізнанні дійсності, усвідомлення знань з астрономії як невід'ємної складової загальної культури людини, необхідної умови повноцінного життя в сучасному суспільстві; стійкої мотивації до навчання; оволодіння студентами системою знань, умінь та навичок з астрономії, потрібних у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності; інтелектуальний розвиток особистості; екологічне, естетичне, громадянське виховання та формування позитивних рис особистості; формування основ знань про методи та результати вивчення законів руху, фізичної природи, еволюції небесних тіл та Всесвіту в цілому; формування життєвих і соціально-ціннісних компетентностей студента.

Зміст дисципліни. Вступ. Предмет астрономії, її розвиток та значення в житті суспільства. Основи практичної астрономії. Методи та засоби астрономічних досліджень. Сонячна система. Зорі та еволюція зір. Наша Галактика. Будова й еволюція Всесвіту.

Викладацький склад: Довгий О. Я.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Біологія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр

Мета: забезпечення підготовки молодших спеціалістів знаннями з біології, формування наукової картини живої природи, екологічної культури, зміцнення духовного і фізичного здоров'я, формування ключових компетентностей, яких потребує сучасне життя.

Завдання: засвоєння студентами знань про хімічну будову, властивості, структуру і функціонування живих систем на різних рівнях організації живого; взаємозв'язки між живими системами, неживою природою; оволодіння методологією наукового пізнання; вміннями самостійного вивчення основних понять, законів, біологічних закономірностей; уміннями спостерігати, досліджувати і пояснювати явища природи; застосовувати теоретичні знання з метою професійного самовизначення у прикладних сферах людської діяльності (медицина, сільське господарство, біотехнологія, педагогіка); формування вмінь встановлювати гармонійні стосунки з природою на основі поваги до життя як найвищої цінності, до всього живого як унікальної частини біосфери; емоційно-ціннісного ставлення до природи, до себе, до людей, до загальнолюдських духовних цінностей; формування умінь використовувати набуті знання для оцінки наслідків своєї діяльності по відношенню до навколишнього середовища, здоров'я інших людей, власного здоров'я, обґрунтування та дотримання заходів профілактики захворювань, правил поведінки у природі; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей та якостей особистості, прагнення до самоосвіти; виховання переконаності у можливості пізнання живої природи, необхідності дбайливого ставлення до оточуючого середовища, власного здоров'я.

Зміст дисципліни. Розділ I. «Молекулярний рівень організації життя». Розділ II «Клітинний рівень організації життя». Розділ III «Організмний рівень організації життя». Розділ IV «Надорганізмні рівні організації життя». Розділ V «Історичний розвиток органічного світу».

Викладацький склад: Горблянська І. Ю., Павлюк В. С.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Географія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр:

Мета: вдосконалити уяву студентів про географічну картину світу, утверджувати поняття про географію як конструктивну науку і формувати географічне мислення на основі історичного, територіального, комплексного, типологічного, проблемного і конструктивного підходів.

Завдання: формування соціальної та поглиблення функціональної, інформаційної та ціннісно-сміслової компетенції.

Зміст дисципліни. Вступ. Предмет соціально-економічної географії світу. Історико-географічні регіони світу. Видатні економ-географи світу.

Розділ I. ЗАГАЛЬНА ЕКОНОМІКО – ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СВІТУ.

Політична карта світу. Населення світу. Взаємодія суспільства і природи. Світові природні ресурси. Світове господарство. Промисловість. Глобальні проблеми людства.

Розділ II. РЕГІОНИ ТА КРАЇНИ СВІТУ.

Країни Європи. Країни Азії. Країни Північної Америки. Країни Латинської Америки. Країни Африки, Австралії та Океанії.

Викладацький склад: Зіняк Т. Р.

Оцінювання: поточне оцінювання, форма підсумкового контролю – залік («Початкова освіта», «Дошкільна освіта», «Дизайн»; ДПА («Правознавство»).

Дисципліна: **Хімія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр.

Мета: підвищення загальної освіченості майбутніх молодших спеціалістів, заохочення до вивчення даного предмета; формування засобами навчального предмета ключових компетентностей, необхідних для соціалізації, творчої самореалізації особистості, розуміння природничо-наукової картини світу; вироблення екологічного способу й стилю мислення, поведінки; утвердження гуманістичного світогляду особистості, орієнтованої на вищі національні та загальнолюдські ідеали й цінності.

Завдання: засвоєння системи знань про фундаментальні закони та факти хімії; висвітлення ролі хімії як науки, що забезпечує вирішення глобальних проблем людства, таких як енергетична, сировинна, продовольча та проблеми створення нових матеріалів; уміння здійснювати пошук, опрацьовувати та систематизувати наукову інформацію, оцінювати її достовірність; уміння самостійно й умотивовано організувати власну пізнавальну діяльність, виконувати лабораторні експерименти, проводити розрахунки за хімічними формулами і рівняннями; орієнтуватися і приймати рішення у проблемних наукових та практичних ситуаціях; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей студентів у процесі вивчення предмета «Хімія»; формування розуміння впливу хімії на технічний прогрес людства; пояснення хімічних процесів, що відбуваються в природі, побуті та на виробництві; вироблення навиків екологічно правильної поведінки в довкіллі; екологічне виховання студентів у цілому; розуміння небезпеки хімічних забруднень та їх впливу на організм людини, ризику безпечного поводження з легкозаймистими, токсичними та вибуховими речовинами; використання набутих знань та вмінь у практичному житті та побуті для визначення можливостей перебігу хімічних перетворень у різних умовах і розуміння їх наслідків; виготовлення розчинів необхідної концентрації в побуті та на виробництві.

Зміст дисципліни. Повторення питань курсу хімії основної школи. Неметалічні елементи та їх сполуки. Металічні елементи та їх сполуки. Органічні сполуки. Хімія і життя.

Викладацький склад: Петрашук О. П.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Інформатика**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр.

Мета: формування у студентів теоретичної бази знань з інформатики, умінь і навичок ефективного використання сучасних комп'ютерно-інформаційних технологій у своїй діяльності, що має забезпечити формування у студентів основ інформаційної культури та інформатично-комунікативної компетентності.

Завдання: формування в студентів бази знань, умінь і навичок, необхідних для кваліфікованого та ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-пізнавальній діяльності та повсякденному житті; розвиток в студентів уміння самостійно опановувати та раціонально використовувати програмні засоби різного призначення, цілеспрямовано шукати й систематизувати інформацію, використовувати електронні засоби обміну даними; формування в студентів уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології з метою ефективного розв'язання різноманітних завдань щодо отримання, обробки, збереження, подання інформації, які пов'язані з майбутньою професійною діяльністю в умовах інформаційного суспільства.

Зміст дисципліни. Основні поняття інформатики. Програмне забезпечення ПК. Операційна система Windows. Сервісне програмне забезпечення. Текстовий процесор. Комп'ютерні презентації та публікації. Створення й показ комп'ютерних презентацій. Основи створення комп'ютерних публікацій. Служби Інтернету. Електронна пошта. Інтерактивне спілкування. Інформаційні технології у навчанні. Основи програмування. Засоби візуальної розробки програм.

Викладацький склад: Бедрій Т. Р., Василів М.М.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік («Початкова освіта», «Дошкільна освіта», «Дизайн», («Правознавство»), ДПА («Прикладна математика»).

Назва дисципліни: **Фізичне виховання.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 3, 4 рік; 5, 6, 7 семестри.

Мета: послідовне формування фізичного виховання особистості фахівця відповідного рівня освіти.

Завдання : формування розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості і підготовки її до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, установлення на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення і самовиховання, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом; формування системи знань з фізичної культури та здорового способу життя, необхідних у процесі життєдіяльності ,навчання,роботі, сімейному фізичному вихованні; зміцнення здоров'я, сприяння правильному формуванню і всебічному розвитку організму, профілактика захворювань, забезпечення високого рівня фізичного стану, працездатності на протязі всього

періоду навчання; оволодіння системою практичних умінь і навичок занять головними видами і формами раціональної фізкультурної діяльності, забезпечення, зберігання і зміцнення здоров'я, розвиток й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості.

Зміст дисципліни. Теоретична підготовка

1. Фізична культура і спорт у системі загальнолюдських цінностей, забезпечення здоров'я і фахової дієздатності.
2. Фізична культура і система фізичного виховання у вищих навчальних закладах.
3. Фізична культура і основи здорового способу життя студента.
4. Фізична підготовка в системі фізичного вдосконалення людини.
5. Контроль і самоконтроль у процесі фізичного удосконалення.

Методична підготовка

1. Засоби перевірки і оцінки головних рухових якостей (витривалість, сила, швидкість, спритність, гнучкість) та навичок і умінь (плавання, легка атлетика, ігрові види спорту, туризм, орієнтування тощо)
2. Організація і методика проведення самостійних занять з фізичного виховання в умовах вищого навчального закладу.
3. Методика самоконтролю в процесі занять фізичними вправами.
4. Основи методики побудови визначеної форми занять системами фізичних вправ.
5. Основи методики загартування.

Викладацький склад: Мельник О.Й., Лучко О.Б., Грицак Л.В.

Дисципліна: Захист Вітчизни (Медико-санітарна підготовка)

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр.

Мета: підготовка студентів до надання першої медичної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій мирного і військового часу при отриманні механічних травм, радіаційних уражень та різноманітних отруєнь і укусів.

Завдання: знати заходи, ліки і засоби першої медичної підготовки при різноманітних ушкодженнях і хворобах; вміти надавати першу допомогу постраждалим від надзвичайних ситуацій; набути первинних навичок у проведенні реанімаційних заходів, прийомів зупинки кровотеч, іммобілізації, накладання пов'язок при пораненнях, оволодінні засобами медичної допомоги при різноманітних отруєннях.

Зміст дисципліни. Основні травми та перша допомога при них.

Основні методи реанімації потерпілих та правила надання першої допомоги. Фізіологічні основи статевих відносин. Профілактика інфекційних захворювань та догляд за хворими.

Викладацький склад: Косяк С. Д., Похила Д. Д.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

ЦИКЛ ГУМАНІТАРНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Назва дисципліни: **Українська мова (за професійним спрямуванням).**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр.

Мета: формування комунікативної компетенції студентів; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвиткові креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Завдання: сформувати правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій; сформувати навички оперування фаховою термінологією вчителя, редагування, коригування та перекладу наукових педагогічних текстів.

Зміст дисципліни. Поняття національної та літературної мови. Мова професійного спілкування. Професійна мовно-комунікативна компетенція. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Словники у професійному мовленні. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Спілкування і комунікація. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.

Викладацький склад: Сидорук О.М. викладач, спеціаліст вищої категорії

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години — 12 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни: **Культурологія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр.

Мета: формування системи знань про культурологію та закономірності культурного процесу; про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, її роль у формуванні особистості й розвитку суспільства; засвоєння навичок аналізу явищ культури, вміння орієнтуватися в основних проблемах культурології, розуміння культурної зумовленості економіки і здатність ураховувати культурну специфіку при вирішенні соціально-економічних проблем.

Завдання: оволодіння основними термінами і поняттями культурології на рівні відтворення, тлумачення та використання у повсякденному житті; вивчення культури в розвитку, в єдності та суперечності різних процесів і тенденцій, засвоєння сутності та цінностей основних здобутків культури, її суттєвих рис; розгляд української культури в контексті її історичного розвитку та досягнень світової і європейської культур; формування вмінь і навичок застосування знань з культурології для визначення лінії власної поведінки в умовах розмаїття культур.

Зміст дисципліни. Основні концептуальні парадигми культурології; історичний, філософський і мистецький чинники культурного процесу; етапи та закономірності розвитку культури; процес створення, поширення та засвоєння цінностей культури; досягнення в різних галузях духовної та художньої культури.

Викладацький склад: Нестеренко С.В., викладач, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «викладач методист».

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години — 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Назва дисципліни: **Іноземна мова за професійним спрямуванням. Англійська.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 3, 4 рік; 5, 6, 7 семестри.

Мета: забезпечити студентів системними знаннями фонетичної, лексичної, граматичної структури англійської мови та сформувати практичні мовленнєві навички, забезпечити практичне володіння усним і писемним мовленням, що допоможе у майбутній професійній діяльності.

Завдання : сформувати у студентів системні знання з англійської мови і навчити правил їх функціонування та застосування у процесі спілкування; сформувати комунікативну компетенцію - здатність сприймати та адекватно реагувати на англійське мовлення різного функціонального спрямування: вдосконалити вміння студентів сприймати на слух монологічне та діалогічне англійське мовлення; навчити студентів спонтанно відтворювати діалогічне та монологічне мовлення відповідно до тематики, що вивчається; сформувати вміння здійснювати різні види письмових завдань (тести, диктанти, перекази, твори тощо) з метою вдосконалення навичок писемного мовлення; виробити у студентів навички правильної англійської вимови, максимально наближеної до літературно-фонетичних норм та навчити застосовувати фонетичні групи у практичному оволодінні англійською мовою; сформувати артикуляційну базу англійської мови; сформувати країнознавчу компетенцію – систему знань про особливості соціокультурного розвитку країн, мова яких вивчається (США, Великобританія, Австралія, Нова Зеландія); розвивати вміння здійснювати комунікацію англійською мовою на професійному рівні.

Зміст дисципліни. Способи утворення і функціонування граматичних форм і конструкцій; моделі побудови речень і словосполучень та застосування їх у практиці мовлення; правила артикуляції англійських голосних і приголосних звуків; граматичний матеріал: часи англійського дієслова, граматичні категорії

іменника, артикль, займенник, прикметник (ступені порівняння), модальні дієслова.

Викладацький склад: Сидорів С.М., спеціаліст першої категорії.

Тривалість: 6 кредитів ECTS / 216 годин — 44 тижні, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Анотація

дисципліни «**Основи філософських знань (філософія і релігієзнавство)**» для студентів за спеціальністю 5.01010101 «Дошкільна освіта»

Рік підготовки: IV, семестр VII

Тривалість: 81 година (10 лекційних, 20 семінарських, 51 самостійна робота)

Форма контролю: екзамен

Мета викладання навчальної дисципліни – розкрити зміст філософії як універсального способу самоусвідомлення і теоретичної основи розвитку світоглядних знань людини та суспільства. Викладання курсу спрямовується на розширення світоглядних орієнтирів особи, осмислення дійсності, себе в навколишньому світі й сенсу людського буття, на формування філософської культури майбутніх фахівців, на розкриття їх творчого потенціалу у всіх сферах життя.

Основним завданням вивчення дисципліни «Основи філософських знань» є ознайомити студентів з ключовою філософською проблематикою, із головними напрямками і течіями філософії, сутністю релігії та загальним змістом світових релігій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- специфіку предмету філософії, її методи та функції;
- ключові концепти і основне коло філософських питань;
- головні положення та проблеми учення про буття, матерію, свідомість, філософські концепції розвитку, основні закони й категорії діалектики, вузлові питання та принципи гносеології, аксіології, найважливіші питання сутності й специфіки буття людини та суспільства;
- основні етапи розвитку світової філософії та їх характерні ознаки;
- сутність, структуру та функції релігії;
- специфіку та основний зміст світових релігій.

вміти:

- давати визначення основним філософським поняттям;

- аналізувати зміст основних філософських проблем;
- висловлювати та захищати власні думки по змісту дискусійних питань;
- критично переосмислювати набуті знання та стереотипи у сприйнятті та розумінні дійсності;
- толерантно відноситися до поглядів інших людей стосовно розуміння світу та місця людини у ньому;
- використовувати філософські знання для поглиблення самопізнання й пізнання світу, духовного розвитку своєї особистості та гуманізації відносин у суспільстві.

Навчальна дисципліна: Соціологія

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: ознайомити студентів з головними підходами, концепціями та методологічними постулатами соціологічного трактування суспільства, вихідними засадами соціологічного розуміння явищ соціальної реальності, основами методології та методики прикладного соціологічного дослідження.

Завдання: сформувати у студентів цілісне уявлення про специфіку соціологічного знання, історію зарубіжної і вітчизняної соціології, перспективи її подальшого розвитку; окреслити розуміння суспільства як цілісної системи, розкрити розуміння соціальної структури та природи соціальної нерівності; розвинути у студентів вміння теоретично осмислювати й аналізувати соціальні явища та процеси, які відбуваються у світовому співтоваристві і сучасному українському суспільстві; проаналізувати процес соціалізації особистості, спираючись на існуючі теорії соціалізації; дати студентам уявлення про культуру, освіту та сім'ю як соціальні інститути, їх види соціальної діяльності; виробити у майбутніх спеціалістів навички організації і проведення конкретно-соціологічних досліджень та використання їх результатів у практичній діяльності.

Викладацький склад: Кучера І.В.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Назва дисципліни: **Основи економічної теорії.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр.

Мета: оволодіння студентами основами системи знань про економічні відносини, економічні закони й принципи, які визначають поведінку людей в

умовах виробничої та побутової діяльності, вивчення проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб.

Завдання: дати студентам систему теоретичних знань з основ економічної теорії; сформувати знання про закономірності функціонування й розвитку системи економічних відносин, а також діяльності економічних суб'єктів і економіки в цілому; забезпечити студентів уміннями аналізувати тенденції розвитку суспільства та аргументувати необхідність ринкових перетворень; визначати основні макроекономічні показники; пояснювати механізм ринкового саморегулювання, конкуренції, особливості функціонування ринкової економіки.

Зміст дисципліни. Становлення й розвиток економічної теорії. Економічна думка в Україні. Методи дослідження економічних процесів і явищ. Функції економічної теорії. Суспільне виробництво. Поняття власності, суть відносин власності. Типи економічних систем. Товарне виробництво. Товар і його властивості. Функції грошей. Сутність ринку. Суб'єкти й об'єкти ринку. Основні функції і типи ринку. Попит. Пропозиція. Підприємство і підприємництво. Конкуренція і монополія. Теорія ринкових структур. Економічне зростання та його фактори. Економічні цикли. Зайнятість і безробіття. Інфляція. Міжнародна економіка. Міграція робочої сили. Державне регулювання ринкової економіки.

Викладацький склад: Копцюх Н.І., спеціаліст.

Тривалість: 2,25 кредити ECTS / 81 година — 18 тижнів, 3 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Назва дисципліни: **Основи правознавства**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр.

Мета: формування системного уявлення в студентів про державу та право як основні засоби впорядкування суспільних відносин та вміння використовувати їх у практичному житті.

Завдання: ознайомити студентів з основами теорії держави та права і на цій основі сформувати їхнє уявлення про державно-правові реалії України; поглибити знання студентів про виникнення, типи та форми держави, історію розвитку української державності, сучасну українську державу та її органи; поглибити знання про соціальні норми, сформувати системне уявлення про правові норми, галузі права, правовідносини, правопорядок, правопорушення та юридичну відповідальність; сформувати системне уявлення про способи підтримання правопорядку, механізми захисту прав і свобод; виховувати переконаність у необхідності дотримання правових норм, непримиренність до протиправної поведінки; виробити в студентів уміння аналізувати суспільно-політичні події, користуватися правовими актами, юридичною літературою; формувати в студентів навички діяти згідно з нормами права у конкретних життєвих ситуаціях; сформувати в студентів уміння використовувати набуті знання у практичному житті тощо.

Зміст дисципліни. Основи теорії держави. Основи теорії права. Основи публічного права України.

Викладацький склад: Карабінович В.В., спеціаліст.

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години — 18 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

ЦИКЛ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Назва дисципліни: **Інформаційно-комунікаційні технології, технічні засоби навчання.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр.

Мета: формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері інформаційно-комунікаційних технологій з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також досягнення науково-технічного прогресу.

Завдання: засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.

Зміст дисципліни. Операційна система LinuxUbuntu. Робота з документами в текстовому редакторі LibreOfficeWriter. Створення документів за допомогою табличного процесора LibreOfficeCalc. Використання LibreOfficeImpress для створення презентацій. Комп'ютерні мережі. Глобальна мережа Інтернет. Спілкування в мережі Інтернет. Мультимедійне обладнання. Програмне забезпечення мультимедійного комплексу.

Викладацький склад: Бедрій Т.Р., спеціаліст.

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години — 18 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік .

Назва дисципліни: **Анатомія, фізіологія та гігієна дітей дошкільного віку.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік; 1, 2 семестр.

Мета: професійна підготовка майбутніх вихователів, які отримують високий рівень знань про ріст і розвиток дитячого організму, його специфіку у кожному віковому періоді, що забезпечують необхідну ефективність навчально-виховного процесу, застосування нових методів навчання, профілактики відхилень стану здоров'я, а також для використання здобутих знань на роботі, у власному побуті і родині.

Завдання: ознайомлення майбутніх вихователів з функціонуванням усіх систем дитячого організму в нормі і при відхиленнях, а також з методами гігієни .

Зміст дисципліни. Основні поняття курсу. Загальні закономірності росту і розвитку дітей. Анатомія та фізіологія нервової системи дітей різного віку. Фізіологія ВНД. Сенсорні системи організму. Вікові анатомо-фізіологічні особливості будови та гігієна опорно-рухового апарату. Серцево-судинна система та система крові, вікові особливості. Вікові особливості будови та гігієна дихальної системи. Вікові особливості будови та гігієни травної системи. Вікові особливості будови та гігієни видільної системи. Ендокринна регуляція функцій організму людини. Фізіолого-гігієнічні основи організації навчально-виховного процесу.

Викладацький склад: Рудейчук-Кобзева М.Я., спеціаліст другої категорії.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 35 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни: **Основи медичних знань**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2, 3 рік; 4, 5 семестри.

Мета: забезпечення підготовки студента до надання першої (долікарської) медичної допомоги при нещасних випадках і невідкладних станах та проведення профілактично-оздоровчої роботи з питань охорони життя і здоров'я дітей у відповідності до основних положень Концепції медичної освіти педагогічних працівників.

Завдання: засвоєння студентами практичних умінь та навичок оперативно оцінити стан хворого або потерпілого, визначити необхідний об'єм першої долікарської медичної допомоги і вміння своєчасно надати її.

Зміст дисципліни. Основи анатомії та фізіології організму людини; морфо-функціональні особливості організму дітей в різні вікові періоди; питання загальної та особистої гігієни; основні ознаки патологічних станів у дітей різного віку; ознаки клінічної та біологічної смерті; основи проведення реанімації; основи надання допомоги при деяких патологічних станах (опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, хімічних опіках, синдромі тривалого здавлення, отруєннях, переломах, кровотечах, травматичному шоку, пораненнях тощо) і раптових захворюваннях, в звичайних умовах та в екстремальних ситуаціях; основи долікарської діагностики, класифікація раптових захворювань (в тому числі епідемічних процесів) та патологічних станів; техніка надання долікарської допомоги в різних ситуаціях.

Викладацький склад: Воробель А.В., кандидат медичних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 33 тижні, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни: **Основи екології**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік; 4 семестр.

Мета: оволодіння студентами закономірностей взаємодії суспільства з навколишнім природним середовищем для забезпечення конструктивного природокористування, надання комплексу еколого-економічних знань, формування умінь і навичок з екологічної орієнтації, ефективного впровадження природоохоронних заходів.

Завдання: надати студентам необхідні знання про навколишнє природне середовище як цілісну систему взаємозв'язку явищ, допомогти усвідомити, що будь-яке втручання в природу може призвести як до позитивних, так і до негативних наслідків для здоров'я людей, акцентувати увагу на тому, що виникнення проблеми охорони навколишнього природного середовища – це результат нераціонального господарювання людини, ознайомлювати студентів з існуючою ситуацією в Україні, а також з практичними заходами щодо усунення негативного впливу людської діяльності на природу та запобігання йому.

Зміст дисципліни. Загальна екологічна ситуація у світі. Екологія як наука про довкілля. Природа і людина: системний підхід. Проблема забруднення природного середовища та стійкості геосистем до антропогенних навантажень. Проблема деградації природних компонентів. Проблема зміни ланок коло обігу речовин та енергії. Проблема збалансованого природокористування. Проблема збереження біотичного і ландшафтного різноманіття. Управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Екологічні проблеми України та її регіонів.

Викладацький склад: Гамбург-Безрука М.В., спеціаліст другої категорії.

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години — 18 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Назва дисципліни: **Загальна психологія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 3, 4 рік; 4, 5 семестри.

Мета: закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши студентів із найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини.

Завдання: оволодіти такими базовими поняттями «Загальної психології», як об'єкт та предмет психології, метод, методологія, психіка, свідомість, самосвідомість, несвідоме.

Зміст дисципліни. Вступ до загальної психології. Мозок і психіка. Розвиток психіки і свідомості. Психологія особистості. Індивідуально-психологічні особливості особистості. Психологія соціальних груп. Психологічна характеристика діяльності. Мова і мовлення. Спілкування. Пізнавальні психічні процеси. Увага. Пізнавальні психічні процеси. Відчуття. Пізнавальні психічні процеси. Сприймання. Пізнавальні психічні процеси. Мислення. Пізнавальні психічні процеси. Уява. Пізнавальні психічні процеси. Пам'ять. Емоційно-вольові психічні процеси. Емоції та почуття. Емоційно-вольові психічні процеси. Воля.

Викладацький склад: Максимчук Г. М., кандидат педагогічних наук, спеціаліст другої категорії.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 33 тижні, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни: **Педагогіка**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2, 3 рік; 3,4,5, 6 семестри.

Мета: забезпечити основну теоретичну і практичну педагогічну підготовку студентів до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя дошкільного навчального.

Завдання: сформувати у майбутніх вихователів знання про мету, завдання, зміст і методи виховання дітей дошкільного віку; ознайомити з надбаннями педагогічних традицій українського народу, педагогічними теоріями, світовим досвідом виховання дітей до школи; формувати здатність до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку дитини в умовах родинно-суспільного виховання; навчити творчому підходу до педагогічної діяльності; підготувати до практичного здійснення завдань педагога у сучасних умовах дошкільної освіти; розвивати уміння педагогічного прогнозування.

Зміст дисципліни. Загальні основи педагогіки. Виховання і розвиток. Розвиток системи суспільного дошкільного виховання в Україні. Система освіти України. Виховання і розвиток дітей раннього віку. Виховання дітей дошкільного віку. Гра – провідний вид діяльності дошкільника. Навчання дітей дошкільного віку. Взаємодія дошкільного навчального закладу, сім'ї, школи. Планування на облік навчально-виховної роботи. Організація роботи дошкільного навчального закладу та керівництво ним.

Викладацький склад: Березовська Л.І., кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії, Матвеева Н.О., кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 7,5 кредити ECTS / 270 годин — 67 тижнів; 2,4 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна: Охорона праці

Статус: нормативна

Рік IV, семестр VII

Мета: « Охорона праці" - нормативна дисципліна, у процесі вивчення якої у майбутніх фахівців формується необхідний рівень знань та умінь з правових та організаційних питань охорони праці гігієни праці, виробничої санітарії, технічної та пожежної безпеки, визначених відповідними державними стандартами освіти, а також активна позиція щодо практичної реалізації

принципів пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників щодо результатів виробничої діяльності.

Завдання: студенти повинні знати: принципи державної політики у галузі охорони праці; основний зміст законодавчих та інших державних нормативних актів

охорони праці; основні положення чинних нормативних актів та інших документів

виробничої санітарії, особистої гігієни, технічної та пожежної безпеки; конструкції та технічні характеристики засобів індивідуального захисту працівників;

Викладацький склад: Сав'юк Г.П.

Тривалість: 1,5 кредити, 54 години, 1 година на тиждень, 9 тижнів.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю - залік.

Навчальна дисципліна: **Безпека життєдіяльності**

Статус: нормативна

Рік IV, семестр VIII

Мета: підготовка особи до активної участі в забезпеченні тривалого повноцінного життя в суспільстві, що динамічно змінюється. Молодший спеціаліст повинен бути здатним забезпечити необхідний рівень безпеки в повсякденні як для себе, так і для осіб, про яких піклується. Він також повинен бути готовим забезпечити індивідуальну безпеку та виконувати певні роботи в складі групи фахівців із забезпечення зовнішнього захисту людей в умовах надзвичайних ситуацій.

Завдання: у результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: основні етапи розвитку проблеми забезпечення безпеки життєдіяльності людини; основні поняття, визначення та терміни безпеки життєдіяльності; джерела небезпеки та їх класифікацію; концепцію допустимого ризику; надзвичайні ситуації та їхню класифікацію; системи забезпечення життєдіяльності людини; об'єкти та цілі безпеки життєдіяльності в системі «людина - життєве середовище» різного рівня.

Викладацький склад: Сав'юк Г.П.

Тривалість: 1,5 кредити, 54 години, 1 година на тиждень, 9 тижнів.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - залік.

1. Мета вивчення курсу.

Мета: ознайомити студентів із особливостями психічного розвитку в дитинстві, сформуванати здатність до цілісного сприйняття дитини і аналітичного підходу до неї.

2. Завдання курсу: розкрити психологічний зміст послідовних етапів онтогенезу; охарактеризувати вікову динаміку психічних процесів і особистісних особливостей в період дитинства з урахуванням впливу культурно-історичних, етнічних та соціально-економічних умов; ознайомити студентів із специфікою психічного розвитку в дитинстві, методами діагностики і контролю перебігу, змісту і умов психічного розвитку дитини; сформуванати вміння встановлювати та аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між факторами, умовами і змістом психічного розвитку дитини; навчити майбутніх спеціалістів ДНЗ організовувати навчально-виховний процес.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні категорії та історичні передумови виникнення і розвитку дитячої психології як науки;
 - принципи, критерії та закономірності психічного розвитку дитини, чинники, що визначають перебіг та результат психічного розвитку;
 - теоретичні та концептуальні підходи до вікового розвитку особистості;
 - особливості виникнення і розвитку психічних процесів, емоцій і їх властивостей у дітей;
 - навчальні та виховні можливості, засоби та стратегії сім'ї, дошкільних закладів;
 - особливості формування психічних якостей особистості, що розвивається;
 - закономірності виникнення та розв'язання вікових криз протягом дитинства;
- категоріально-понятійний апарат дитячої психології;
- систему концептуальних і теоретичних положень, що утворюють основу дитячої психології;
 - особливості динаміки психічного розвитку у дитинстві: психофізіологічний, когнітивний, емоційний та особистісний розвиток;
 - процеси та закономірності внутрішньоутробного розвитку та народження дитини;
 - особливості розвитку мови; види спілкування у пренатальному, немовлячому, ранньому, дошкільному віці;
 - провідні види діяльності та їх значення для розвитку і навчання дитини;
 - сенситивні періоди розвитку та можливості, які вони відкривають для розвитку;
 - новоутворення та зони ближнього розвитку на кожному з вікових етапів дитинства;
 - особливості фізичного розвитку, моторики та їх значення для розвитку психіки дитини;
 - закономірності емоційного, когнітивного та особистісного розвитку дітей;
 - роль та значення дошкільних закладів для психічного розвитку дитини;
 - сильні та слабкі сторони виховних впливів сім'ї, дошкільних закладів;

– основні критерії готовності дитини до навчання у школі.

вміти:

- організовувати навчально-виховний процес у дошкільних закладах, враховуючи вікові особливості сприйняття та засвоєння, провідну діяльність, сенситивні періоди та ін. критерії розвитку;
- визначати психологічні симптоми криз вікового розвитку та надавати базову психологічну допомогу (рекомендації батькам, рідним, друзям) для їх успішного подолання;
- оперувати та використовувати у власній науково-педагогічній діяльності основні поняття і категорії дитячої психології;
- здійснювати аналіз психічного розвитку дитини за основними критеріями;
- організовувати навчально-виховний процес у відповідності з віковими можливостями та потребами дитини;
- визначати готовність дитини до навчання у школі та можливості засвоєння знань, вироблення умінь та навичок на певному віковому етапі;
- сприяти успішному подоланню криз розвитку та враховувати їх вплив на здатності засвоєння дитиною знань;
- знаходити контакт і спілкуватися з дітьми різного віку, орієнтуючись на їх потреби та оцінку власної особистості;
- працювати з обдарованими дітьми та дітьми, що потребують допомоги у навчанні;
- оволодіти комунікативними засобами подачі матеріалу, бесідувати та диспутовувати на задану тему з дитячої психології.

3. Короткий зміст курсу.

- Тема 1. Загальні засади дитячої психології як науки.
- Тема 2. Методологія і методи дитячої психології.
- Тема 3. Поняття розвитку. Періодизація вікового розвитку.
- Тема 4. Психічний розвиток дитини в період новонародженого.
- Тема 5. Психічний розвиток дитини у немовлячому віці.
- Тема 6. Особливості психічного розвитку дітей у ранньому дитячому віці.
- Тема 7. Психологічна характеристика діяльності дитини у дошкільному віці.
- Тема 8. Гра як провідний вид діяльності дошкільника
- Тема 9. Розвиток пізнавальних процесів дошкільника.
- Тема 10. Емоційно-вольова сфера дитини дошкільного віку.
- Тема 11. Формування особистості дитини дошкільного віку.
- Тема 12. Індивідуально-психологічні особливості особистості дошкільника: здібності, темперамент, характер.
- Тема 13. Спілкування як важливий фактор психічного розвитку дошкільника.
- Тема 14. Моральне становлення особистості дошкільника.
- Тема 15. Психолого-педагогічна освіта батьків дітей дошкільного віку.
- Тема 16. Психологічна готовність дитини до школи. Методики діагностики

5. Форма підсумкового контролю.

Екзамен.

Викладач.

К.п.н. Максимчук Ганна Миколаївна.

Педагогічна психологія. 5.01010101 «Дошкільна освіта».

4. Мета вивчення курсу.

Метою вивчення курсу є забезпечення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів теоретичними знаннями з основ педагогічної психології, зокрема: озброєння студентів знаннями психологічних закономірностей навчання і виховання, особливостей педагогічної діяльності, особистості вчителя.

5. Завдання курсу.

- ознайомити студентів із основами завданнями, поняттями, проблемами, принципами та методами педагогічної психології;

- розкрити зв'язок педагогічної психології з іншими науками;

- ознайомити студентів із психологічними особливостями процесу учіння і навчіння;

- розкрити основні принципи та закономірності взаємозв'язку процесів навчання та розвитку психіки людини, психологічні засади формування умінь та навичок;

- розкрити психологічні закономірності процесу виховання і самовиховання;

- проаналізувати особливості педагогічної діяльності і особистості вихователя, як організатора навчально-виховного процесу у дошкільному навчальному закладі;

- виробити у студентів ряд умінь та навичок застосування набутих знань у практичних сферах своєї діяльності, активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні категорії педагогічної психології;

- історичні передумови виникнення і розвитку педагогічної психології як науки;

- систему концептуальних і теоретичних положень, що утворюють основу педагогічної психології;

- принципи, критерії та закономірності навчання і виховання;

- види соціальних інститутів виховання і методів формування творчої особистості на різних етапах онтогенезу, психологічну сутність педагогічної діяльності;

- особливості педагогічної діяльності, її функції;

- характеристику педагогічної майстерності, стилів педагогічної діяльності, стилів педагогічного спілкування.

вміти:

- самостійно працювати з науковою психологічною літературою;

- вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію;

- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні факти;

- забезпечувати в умовах навчально-виховного процесу неперервний та ефективний процес соціалізації індивіда;
- спрямовувати потребнісно-мотиваційну сферу дитини до завдань навчання та виховання, враховуючи вік та соціальну ситуацію розвитку;
- організовувати навчально-виховний процес, враховуючи вікові особливості сприйняття та засвоєння, провідну діяльність, сенситивні періоди та ін.;
- здійснювати психолого-педагогічний патронаж розвитку пізнавальних здібностей у вихованців;
- оперувати та використовувати у власній науково-педагогічній діяльності основні поняття і категорії педагогічної психології;
- враховувати гендерні фактори в організації навчально-виховного процесу;
- знаходити контакт і спілкуватися з дітьми різного віку, орієнтуючись на їх потреби та оцінку власної особистості;
- оволодіти комунікативними засобами подачі матеріалу, бесідувати та диспутовувати на задану тему з педагогічної психології;
- орієнтуватися в сучасних підходах та технологіях навчання.

Короткий зміст курсу.

- Тема 1. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки.
- Тема 2. Психологія навчання.
- Тема 3. Психологія виховання.
- Тема 4. Психологія педагогічної діяльності.
- Тема 5. Психологія особистості вихователя.
- Тема 6. Вплив вихователя на становлення особистості дитини дошкільного віку.

5. Форма підсумкового контролю.

Залік.

Викладач.

К.п.н. Максимчук Ганна Миколаївна.

Навчальна дисципліна: **Основи педагогічної майстерності**

Статус: **нормативна**

Мета: формування в майбутніх педагогів-дошкільників потреби у самовихованні, самовдосконаленні, прояві своєї творчої індивідуальності у професійно-педагогічній діяльності.

Завдання:

- *пізнавальні:* розвивати у майбутніх вихователів уявлення про педагогічну діяльність, створювати умови для формування у майбутніх вихователів гуманної позиції в розуміння мети, завдань власної педагогічної діяльності;

- *методичні*: ознайомлення майбутніх вихователів дошкільних закладів з напрямками цілеспрямованого професійного творчого вдосконалення, широко використовуючи психологічний інструментарій, та відповідні методи діагностики;

- *практичні*: формування професійно-педагогічних умінь майбутніх вихователів.

Викладацький склад: Павлюк Т.С., спеціаліст вищої категорії

Тривалість: 1 кредит/ 54 години

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - залік

Навчальна дисципліна: **Культура мовлення і практикум з виразного читання**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: розкрити закономірності теорії і практики виразного читання і розповідання.

Завдання курсу: підготувати студентів-майбутніх вихователів дитячих садків до професійної діяльності; розкрити місце й значення виразного читання як мистецтва слова в умовах дитячого садка; його складові частини й основні відмінності від художнього читання; викликати інтерес до даної дисципліни; розкрити важливість удосконалення навичок дикції (розвиток мовного апарату (артикуляційної гімнастики), артикуляції голосних і приголосних); глибоко усвідомити місце засобів логіко-емоційної виразності читання: 1) сутності мовного такту, який вказує на системостворюючі зв'язки усіх компонентів виразності між собою; 2) сутності кожного компоненту виразності окремо (пауз, їх різновидів і тривалостей, логічних наголосів (тактових і головних у єдності з емоційною функцією наголошених слів), мелодики і її тональних змін, темпу і його варіювання; навчити студентів готувати твори для читання та розповідання, уміти провести літературознавчий і дійовий аналізи твору, які дають змогу глибоко проникати в його ідейний зміст, розкривати образи, композицію, сюжет, художні особливості, мову, виховне й освітнє значення; визначати наскрізну дію та основні етапи її розвитку, розписувати мовну партитуру; ознайомити студентів з різними видами розповідання, що використовуються у виховній роботі дитячого садка, їх особливостями, підготовкою й самим процесом.

Викладацький склад: Стамбульська Т. І., спеціаліст.

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – залік.

Навчальна дисципліна: **«Література для дітей дошкільного віку»**

Статус: **нормативна**

Курс «Література для дітей дошкільного віку» є складовою частиною дисциплін гуманітарного циклу нормативного блоку. Його вивчення передбачає розв'язання *низки завдань* фундаментальної професійної підготовки фахівців, зокрема: опанування одним із важливих навчальних професійно-зорієнтованих предметів в системі підготовки вчителя початкових класів, який орієнтується в літературному процесі, зокрема в літературі, що створена для молодших

школярів, яка враховує вікові особливості дітей, має важливе значення в естетичному і моральному становленні дитячої особистості.

Курс дитячої літератури формує також і національно свідому, морально орієнтовану особистість майбутнього вчителя. Твори кращих письменників, які писали для дітей, в процесі вивчення їх студентами впливатимуть і на їхній морально-естетичний світогляд, збагачуватимуть їхню емоційно-оцінну діяльність, виховуватимуть в них бережливе ставлення до літературних надбань, мистецької спадщини народу, його культури, історії, мови, бажання передати ці скарби учням. Усвідомлення студентами змісту, структури, моральної проблематики програмових творів закладає основи для формування їхньої власної системи духовних цінностей та морального ідеалу.

Зміст курсу надасть допомогу майбутньому вчителю в професійній діяльності, допоможе йому формувати особистість дитини з її орієнтацією на моральні загальнолюдські цінності. Засобами мистецтва слова дитяча література допоможе вчителю формувати і збагачувати внутрішній світ дитини, позитивно впливати на її свідомість і підсвідомість, розвивати інтелект, творчі здібності, естетичні смаки. Програмою передбачено вивчення художніх творів на хронологічно-тематичному принципі: з усім розмаїттям форм і жанрів – від найдавнішої народної календарно-обрядової поезії до сучасних, витворених майстрами слова, творів для дітей української та світової класики.

Мета курсу – формування у майбутніх вчителів початкової школи знання літературного процесу, проблематики творів для дітей, їхніх художніх особливостей та виховного значення, уміння використовувати отримані знання у професійній діяльності; сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього вчителя в сучасному світі; формування і утвердження гуманістичного світогляду особистості майбутнього вчителя, розуміння ним національних і загальнолюдських цінностей; виховання національно свідомого вчителя – громадянина України.

Курс «Література для дітей дошкільного віку» має ознайомити студентів коледжу з ідейно-естетичним багатством художніх творів-зразків української та зарубіжної літератури, що входять у коло читання учнів дошкільного та молодшого шкільного віку, озброїти майбутніх педагогів, вихователів вміннями та навичками керувати читанням своїх вихованців.

Студенти повинні навчитися самостійно аналізувати твори дитячої літератури, вміти правильно добирати та оцінювати їх, інтерпретувати та використовувати художні твори у практиці шкільного навчання і виховання, на уроках та в позакласній роботі. Майбутнім учителям початкових класів необхідно знати дитячу літературу, розуміти виховне і пізнавальне значення кожного твору, щоб за допомогою художнього слова розширити світогляд дітей, розвивати їхню ерудицію, естетичні смаки, фантазію, творчі здібності, читацькі інтереси. Студенти повинні бути готовими до викладання рідної мови та до керування позакласним і самостійним читанням своїх учнів.

Завдання курсу:

- сприяти засвоєнню основних етапів розвитку дитячої літератури та найважливіших фактів літературного процесу; змісту, структури, художніх особливостей творів для дітей;
- формувати у студентів уміння сприймати літературний твір для дітей як явище мистецтва слова;
- розвивати загальну освіченість, інтелект студентів для роботи в професійній педагогічній сфері;
- розвивати естетичні смаки, інтерес до художнього слова, духовної спадщини народу;
- сприяти засвоєнню відомостей про загальний розвиток літературного процесу, про письменника як людську особистість та його творчість для дітей, розуміння її місця у світовій та вітчизняній культурі;
- формувати гуманістичний світогляд, розвивати духовний світ, утверджувати загальнолюдські морально-етичні ідеали;
- сприяти засвоєнню теоретичного матеріалу і умінню викласти його літературно грамотно, логічно послідовно;
- прищеплювати студентам практичні уміння і навички, домогтися засвоєння ними самостійного аналізу художніх творів дитячої літератури;
- навчити користуватися науковою, довідковою літературою, самостійно поглиблювати свої знання з дитячої літератури;
- підготувати студентів до діяльності вчителя рідної мови в початкових класах;
- розвивати творчі та комунікативні здібності студентів, їхнє самостійне мислення.

У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на засвоєнні знань із таких питань: етапи розвитку літератури для дітей, проблематику творів для дітей, їхніх художніх особливостей та виховного значення для формування дитячої особистості.

Підвищенню ефективності семінарських занять сприятиме передбачене програмою виконання навчально-дослідницьких завдань, зокрема реферативних досліджень з актуальних проблем дитячої літератури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають таких умінь та навичок:

- вміння аналізувати твори для дітей, аргументувати власні судження;
- вміння компетентно орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі;
- вміння застосовувати здобуті знання у своїй професійній діяльності вчителя початкових класів;

Студенти повинні знати:

- джерела та специфіку дитячої літератури;
- основні теоретичні питання дитячої літератури;
- етапи розвитку української дитячої літератури;
- жанрові особливості дитячої літератури;
- основні культурні осередки;
- творчість провідних українських письменників;
- особливості зарубіжної літератури.

Студенти повинні вміти:

- аналізувати основні тенденції літературного процесу в Україні;
- простежувати ідейно-художню специфіку творчості дитячих письменників;
- використовувати здобутки сучасної дитячої літератури.

Викладацький склад: Багрій М.А. – кандидат філол. наук, викл. кафедри фахових методик і технологій початкової освіти ПНУ ім. В. Стефаника, спеціаліст вищої категорії Івано-Франківського коледжу.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – екзамен.

Навчальна дисципліна: Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти

Статус: нормативна

Мета: надання майбутнім педагогам теоретичних знань та практичних умінь щодо організації освітнього процесу з розвитку мовлення дітей та ознайомлення з довідками в різних вікових групах відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти та чинних програм.

Завдання:

надати студентам системні теоретичні знання з методики розвитку мовлення і навчання елементів грамоти;

сформувати у майбутнім вихователям практичні навички розвитку мовлення у дітей всіх вікових груп;

залучити до активної навчально-мовленнєвої та пошуково-дослідницької діяльності з метою набуття досвіду розробки нових технологій розвитку та навчання дошкільників рідної мови.

Викладацький склад: Балкова О.В., спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «старший вихователь»

Тривалість: 3 кредити/ 108 годин

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - екзамен

Назва дисципліни: Логопедія

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестри

Мета: формування у студентів необхідних логопедичних знань, які є чинниками їх професійної підготовки та практичної діяльності.

Завдання: Сформувати у студентів понятійно-категоріальний апарат логопедії; підготувати студентів з теоретичних питань симптоматики мовленнєвих розладів, методів та прийомів їх профілактики, діагностики та корекції; ознайомити студентів із психофізіологічними мовленнєвими процесами, що порушуються у дітей дошкільного віку; навчити студентів використовувати методи та прийоми логопедичної роботи в умовах дошкільних навчальних закладів.

Зміст дисципліни. Загальні науково-теоретичні положення логопедії, відомості про основні види і форми мовленнєвих порушень, їх механізми, структуру і характерні прояви, методи і прийоми виявлення та корекції.

Викладацький склад: Салига І.М., спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «старший вчитель».

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години — 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік .

Назва дисципліни: **Методика формування елементарних математичних уявлень.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік; 3,4 семестри.

Мета: підготовка студентів до організації та проведення різних форм роботи з дітьми дошкільного віку, в різних вікових групах із розвитку елементарних математичних уявлень; опанування студентами науково-теоретичними та психологічними основами курсу.

Завдання: ознайомити студентів із змістом теоретичних питань курсу; психолого-педагогічними основами формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку; сформувати у студентів загальне уявлення про структуру, зміст, характер і специфіку формування у дітей елементарних математичних уявлень; загально-педагогічні, професійні уміння і навички; розкрити зміст методів і форм роботи по навчанню дітей елементам математики в різних вікових групах ДНЗ; забезпечити оволодіння студентами умінням здійснювати діагностику математичного розвитку дітей.

Зміст дисципліни. Становлення і розвиток теорії та методики формування елементарних математичних уявлень у дошкільників; теоретичні основи і технології формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку; вікові особливості формування елементарних математичних уявлень у дошкільників; сучасні психолого-педагогічні дослідження в галузі методики формування елементарних математичних уявлень у дітей раннього та дошкільного віку; зміст роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей різного віку в дошкільному навчальному закладі; принципи організації процесу формування елементарних математичних уявлень в дошкільному навчальному закладі; ефективні методи, прийоми і форми організації процесу формування елементарних математичних уявлень в дошкільному навчальному закладі; специфіка взаємодії педагогів ДНЗ і членів родин вихованців з формування елементарних математичних уявлень у дітей раннього та дошкільного віку.

Викладацький склад: Селепій О.Д., спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист».

Тривалість: 4,5 кредити ECTS / 162 години — 35 тижнів; 2, 4 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни: **Малювання і ліплення.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік; 3,4 семестри.

Мета: підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до здійснення художньо-естетичного виховання і різнобічного розвитку дітей дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва і образотворчої діяльності; надання відомостей про види та жанри образотворчого мистецтва; про художні техніки, прийоми та способи виконання художніх робіт; про специфіку роботи з різними матеріалами.

Завдання : розвивати у студентів культуру зорового сприймання предметів і явищ навколишньої дійсності і творів образотворчого мистецтва; навчати зображувати предмет з передачею простору, навколишнього середовища і з фіксацією його кольорових особливостей; розвивати зорову пам'ять, навчати студентів передавати особливості будови різноманітних об'єктів з натури, по пам'яті, за уявою; ознайомити студентів з теоретичними основами живопису, малюнку, скульптури; розкрити естетичну сутність образотворчого мистецтва, засоби виразності та особливості виконання кожного з його видів.

Зміст дисципліни. Види та жанри образотворчого мистецтва; основні зображальні засоби видів образотворчого мистецтва; послідовність виконання графічних, живописних та скульптурних зображень; закони перспективи; послідовність зображення предметів оточуючого світу; пропорції фігури людини; види народного розпису; значення оберегової символіки в народному мистецтві; способи шрифтових зображень; методика роботи над площинною та об'ємною скульптурою; види рельєфів.

Викладацький склад: Бай І.Б., кандидат педагогічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 35 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Назва дисципліни: **Методика організації образотворчої діяльності дітей.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр.

Мета: підготовка спеціалістів до здійснення всебічного виховання дітей засобами образотворчого мистецтва і художньо-творчої візуальної діяльності, поглиблене ознайомлення студентів спеціальності «Дошкільна освіта» з теоретичними знаннями про специфіку відображення дійсності в образотворчому мистецтві, його функції в суспільстві та історію розвитку художніх напрямків в мистецтві.

Завдання : ознайомлення з основними видами і жанрами образотворчого мистецтва, засобами їх художньої виразності; вивчення питань розвитку історії світового та українського образотворчого мистецтва; вивчення спеціальних досліджень, присвячених ознайомленню дошкільників з різними видами образотворчого мистецтва навчання образотворчій діяльності; оволодіння знаннями про особливості розвитку у дітей дошкільного віку образотворчих

здібностей і шляхи формування творчості в їх образотворчої діяльності; розвиток умінь виконувати мистецький аналіз творів образотворчого мистецтва і здійснювати їх відбір для дітей дошкільного віку, аналізувати дитячі образотворчі роботи; удосконалення художньо-зображувальних умінь в галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, скульптури, аплікації, витинання та конструювання; навчити виготовляти відповідні наочно-методичні посібники.

Зміст дисципліни. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен збагатити уявлення про образотворче мистецтво, осмислити його історію; розуміти й відчувати взаємозв'язок в системі культура-мистецтво-освіта; осмислити феномен дитячої творчості; прагнути до самовдосконалення у творчості. Студенти також розвивають й удосконалюють уміння й навички у художній практиці: вивчають зображувально-виражальні можливості матеріалів, техніки зображення у різних видах образотворчого мистецтва та особливості творчого процесу художника; вчать планувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвивальні і виховні аспекти педагогічного процесу в дошкільному навчальному закладі, забезпечувати диференційований підхід до вихованців; використовувати різні форми організації навчальної діяльності дітей у ДНЗ, враховуючи потреби, інтереси та попередній досвід дитини.

Викладацький склад: Бай І.Б., кандидат педагогічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 17 тижнів, 4 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни: Основи природознавства і методика ознайомлення дітей з природою.

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2,3 рік; 4,5 семестри.

Мета: оволодіння студентами основними природознавчими поняттями, базовими програмами з основ ознайомлення дошкільників із природою; ознайомлення студентів з особливостями, методами, прийомами, основними формами ознайомлення дошкільників із природою.

Завдання : формування уявлення про сучасне заняття з ознайомлення з природою в різних вікових групах дитячого садка; ознайомлення студентів з історією розвитку українського народу; формування відповідального ставлення до підготовки до занять.

Зміст дисципліни. Теоретичні основи методики ознайомлення з природою. Форми та методи ознайомлення з природою. Ознайомлення дітей з різними порами року. Ознайомлення дітей різних вікових груп з домашніми та дикими тваринами. Екологічне та валеологічне виховання дітей дошкільного віку. Методика ознайомлення дітей з природою Космосу.

Викладацький склад: Селепій О.Д., спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист».

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 33 тижні, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни: **Методика фізичного виховання.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр.

Мета: вивчення теорії і методики фізичного виховання дітей дошкільного віку, оволодіння засобами, які входять в арсенал фізичного виховання, а також професійними навичками і уміннями, які необхідні для педагогічної організаційної роботи з дітьми дошкільного віку.

Завдання : оволодіння матеріалом курсу; виконання нормативних вимог з практичного матеріалу; оволодіння методикою проведення занять із фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Зміст дисципліни. Загальні основи методики фізичного виховання дітей дошкільного віку. Особливості методики використання засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку. Основні форми роботи з фізичного виховання дітей дошкільного віку. Організація фізичного виховання та оздоровлення вдошкільному навчальному закладі.

Викладацький склад: Мельник О.Й. спеціаліст другої категорії.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 17 тижнів, 4 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Навчальна дисципліна: **Методика музичного виховання**

Статус: **нормативна**

Мета: надання майбутнім педагогам теоретичних знань та практичних умінь щодо організації навчально-виховної роботи з дошкільниками в різних вікових групах відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти та чинних програм стосовно методики музичного виховання.

Завдання:

ознайомлення студентів із:

- значенням, метою, завданням музичного виховання дітей дошкільного віку;
- змістом, видами і формами організації музичної діяльності.
- методами і прийомами музичного виховання;

набуття знань про форми організації музичної діяльності дітей дошкільного віку:

- музичні заняття;
- музично-дидактичні ігри;
- свята, розваги;
- самостійну музичну діяльність

Викладацький склад: Соболевський В.Р. спеціаліст

Тривалість: 1 кредит/ 54 години

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - залік

Навчальна дисципліна: **Співи і музична література**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: засвоєння студентами основ музично-теоретичних дисциплін, розширення їх художньої освіти, розвиток музичних здібностей; виховання художнього смаку та інтересу до музичного мистецтва

Завдання курсу: ознайомлення з елементами музичної мови та їхніми виразними можливостями; розвиток звуковисотного, ладового та ритмічного слуху; збагачення музично-слухового досвіду творами народної, класичної та дитячої музики; формування навичок самостійного співу, виконання незнайомого тексту за нотами та його відтворення

Викладацький склад: Соболевський В.Р., спеціаліст.

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – залік.

Назва дисципліни, спеціальність.

Ритміка. 5.01010101 «Дошкільна освіта».

Мета вивчення курсу.

Мета: освоєння танцювальних вмінь з музичним супроводом та оволодіння методикою проведення хореографічних занять у дошкільних закладах. Підготовка студентів до оволодіння основами ритмічної і хореографічної майстерності, методикою навчання рухів, постановкою хореографічних номерів у дошкільних групах.

Завдання курсу.

Завдання – засвоєння студентами теоретичних і практичних питань ритмічного, естетичного та фізичного виховання дітей засобами хореографічного мистецтва; опанування базовими основами ритміки та хореографії, навичками постановки дитячих танців по запису, що дозволить майбутнім вчителям грамотно використовувати засоби ритмічного та хореографічного мистецтва; формування професійно-педагогічних знань в організації та проведенні всіх форм ритмічної та хореографічної роботи з дітьми; розвиток відчуття ритму, пластичності, музичного слуху та пам'яті, координації руху тіла, удосконалення фізичних можливостей людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- суть, мету й завдання ритмічного та хореографічного виховання дітей дошкільного віку;
- специфічні методи навчання на заняттях з ритміки;
- методикау навчання танцювальним елементам;
- основні базові ритмічні та хореографічні рухи;
- засоби музичної і хореографічної грамоти;
- термінологію на заняттях з ритміки.

вміти:

- розробляти комплекси танцювальних вправ з музичним супроводом;
- використовувати підготовчі вправи та ігри;
- вміло підбирати танцювальні елементи в народних та рухливих іграх;

- складати комплекси з ритміки;
- сприймати танець, як творчу діяльність, засіб фізичного розвитку й спілкування;

Короткий зміст курсу.

Тема 1. Основне поняття, принципи, мета, завдання хореографічної освіти дітей дошкільного віку.

Тема 2. Засоби музичної виразності в системі музично – хореографічного виховання.

Тема 3. Засоби хореографічної виразності.

Тема 4. Взаємозв'язок рухів і музики.

Тема 5. Хореографічні та ритмічні вправи, хороводи, танці.

Тема 6. Ритмічна гімнастика.

Тема 7. Методика дитячої хореографічної діяльності.

Тема 8. Музично рухова забава. Інтерактивна музично-рухова вправа.

Форма підсумкового контролю.

Залік.

Викладач.

Павелко Роксолана Олегівна.

Навчальна дисципліна: Художня праця

Статус: нормативна

Мета: підготовка студентів спеціальності «Дошкільна освіта» до проведення занять з художньої праці в дошкільних навчальних закладах.

Завдання:

- засвоєння студентами технологічних прийомів обробки різних матеріалів;
- озброєння студентів необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення виробів;
- розвиток художнього сприйняття:
- вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст; застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні творчих завдань;
- оволодіння методикою навчання художньої праці дітей дошкільного віку;
- виховання у студентів активності, самостійності, прагнення до творчості.

Викладацький склад: Дяченко Н.Б., спеціаліст другої категорії

Тривалість: 2 кредити/ 108 години

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - залік

ВАРІАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: **Вступ до спеціальності**

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр.

Мета: розкриття перед студентами перспективи і шляхів оволодіння професійною діяльністю вихователя, сприяння в підготовці до раціональної організації навчальної діяльності у коледжі.

Завдання : сформувати у студентів загальне уявлення про структуру, зміст, характер і специфіку їхньої майбутньої професійної діяльності; розкрити загальні засади педагогічної професії, ознайомити з професіограмою діяльності вихователя ДНЗ; шляхи формування культури педагогічного спілкування; сприяти формуванню особистості майбутнього педагога, розвитку його культури, ерудиції; ознайомити майбутніх педагогів з системою освіти в Україні, принципами її побудови; розкрити зміст та основні форми навчання у вищому педагогічному закладі освіти, види та форми перевірки й оцінки знань, умінь та навичок студентів; охарактеризувати педагогічну практику студентів як один із способів їх професійної підготовки; дати уявлення про раціональні форми і методи самостійної роботи з оволодіння спеціальністю, про роль самовиховання у формуванні основ педагогічної майстерності.

Зміст дисципліни. Вітчизняна та зарубіжна історія становлення та розвитку педагогічної професії, зокрема фаху вихователя, на різних історичних етапах; поняття педагогічної діяльності, її особливості, функції та стилі; професіограма вихователя ДНЗ, особистісні якості, якими повинен володіти фахівець дошкільного профілю, сучасні вимоги до педагога; сутність, особливості та види професійного педагогічного спілкування; вимоги до культури мовлення педагога; система освіти України, типи навчальних закладів, освітньо-кваліфікаційні рівні; форми організації навчання у ВНЗ; види практики студентів спеціальності «Дошкільна освіта»; сутність культури розумової праці студента; вимоги до організації його навчальної діяльності; основні законодавчі та нормативно-правові акти, які ухвалені у галузі освіти України, та є визначальними при наданні освітніх послуг у різних типах навчальних закладів;

Викладацький склад: Матвеева Н.О., кандидат педагогічних наук, спеціаліст першої категорії.

Тривалість: 1,5 кредити ECTS / 54 години— 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Навчальна дисципліна: **Теорія та методика виховної роботи**

Статус: **варіативна**

Мета: надання майбутнім педагогам теоретичних знань та практичних умінь щодо організації виховної роботи з дошкільниками в різних вікових групах відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти та чинних програм.

Завдання:

- 1) *озброїти* студентів знаннями, вміннями і навичками роботи з дітьми за умов особистісно-орієнтованого виховання і навчання;
- 2) *підвищити* їх практичну підготовку за дотримання її високого теоретичного рівня;

- 3) *формувати* професійний інтерес студентів до проблем методики виховання в дошкільній освіті, систему теоретичних і практичних знань, що відображають сучасний рівень розвитку педагогіки;
- 4) *актуалізувати* міждисциплінарні знання, що сприяють розумінню сутності психолого-педагогічних явищ і процесів, стосунків учасників педагогічних процесів в дошкільному навчальному закладі; організація освітнього процесу на основі використання сучасних педагогічних технологій і форм взаємодії, що сприяють розвитку умінь описувати і пояснювати педагогічні явища, оцінювати різні варіанти вирішення професійних психолого-педагогічних задач;
- 5) підготовка майбутніх вихователів до практичної реалізації в педагогічній діяльності основних принципів і закономірностей виховної роботи.

Викладацький склад: Довбенко С.Ю. кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії

Тривалість: 1 кредит/ 54 години

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - залік

Навчальна дисципліна: **Основи корекційної педагогіки**

Статус: **варіативна**

Мета: ознайомити студентів із підходами держави і суспільства до організації освіти дітей, які мають суттєві порушення психофізичного розвитку, основними поняттями корекційної педагогіки, особливостями і закономірностями розвитку різних категорій з особливими потребами, комплексним діагностичним обстеженням дітей та комплектуванням освітніх установ для них, а також диференційованими та індивідуальними механізмами і прийомами корекційного навчання і виховання кожної із категорій дітей.

Завдання:

Надати студентам загальні основи дисципліни, психолого-педагогічну характеристику дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах корекційної та інклюзивної освіти, висвітлити науково-теоретичні основи побудови процесу навчання, виховання та корекції порушень дітей з особливими потребами в Україні;

Сформувати позитивне професійне та загальнолюдське ставлення до осіб з вадами психофізичного розвитку; готовність фахово здійснювати моніторинг їхнього розвитку, своєчасно виявляти відхилення та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку;

Залучити до активної навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності з метою накопичення професійного педагогічного досвіду.

Викладацький склад: Скавінська Л.М., спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 1 кредит/ 54 години

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – залік.

Навчальна дисципліна: **Народознавство в ДНЗ**

Статус: **варіативна**

Мета: ознайомити студентів з теоретичними засадами та історією національної української педагогіки; з українськими національними традиціями; матеріальною та духовною культурою українців; з передовим педагогічним досвідом народознавчої практики в галузі дошкільного виховання; збагатити словник майбутніх педагогів народознавчими термінами; прищепити практичні вміння й навички народознавчої роботи з дітьми.

Завдання:

Надати студентам системні знання про теоретичні засади та історію національної української етнопедагогіки; основні українські національні традиції; розв'язувати пізнавальні, навчальні, розвивальні, виховні та мовленнєві завдання пов'язані з народознавчою роботою з дошкільниками.

сформувати у майбутніх вихователів практичні навички використання різних видів та прийомів роботи у процесі проведення занять з народознавства з дітьми всіх вікових груп.

залучити до активної пошуково-дослідницької діяльності з метою вивчення української національної культури, літератури, символіки, оберегів, звичаїв, традицій для формувати почуття національної гідності, любові до рідного народу, рідної України.

Викладацький склад: Гурей О.І., спеціаліст першої категорії.

Тривалість: 3 кредити/ 108 годин.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – залік

Назва дисципліни: **Сучасна українська мова.**

Статус: **варіативна**

Рік, семестр: 3 рік, 5,6 семестри.

Мета: дати студентам основи знань з фонетичної, лексичної, граматичної структури української мови, виробити практичні навички усного і писемного літературного мовлення, лінгвістичного аналізу тексту, сформувати у майбутніх працівників дошкільних закладів цілісну систему лінгвістичних знань, забезпечити студентам умови для удосконалення і подальшої професійної реалізації.

Завдання : формувати вміння аналізувати фонетичні, морфологічні, словотворчі, лексичні та граматичні явища української мови, виробити практичні навички володіння орфоепічними, лексичними, граматичними, орфографічними та пунктуаційними нормами сучасної української літературної мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

основні характерні риси національної мови, літературні норми звуко- і слововживання, особливості роботи мовних органів, фізіолого-

артикуляційну характеристику звуків, фонетичні явища, морфонологічні зміни в системі мови, морфемну, граматичну структуру сучасної української мови, систему орфографічних правил української мови, правила пунктуації;

вміти:

записувати текст фонетичною транскрипцією, розпізнавати та аналізувати фонетичні та морфонологічні явища у словах, виконувати лексикологічний аналіз слів, аналізувати морфемну структуру слова, виконувати морфологічний аналіз слів, розрізняти і визначати різні типи синтаксичних одиниць, виконувати синтаксичний аналіз речень, володіти орфографічними, пунктуаційними та орфоепічними нормами сучасної української літературної мови, культурою усного і писемного мовлення. Крім того, студенти повинні вміти опрацьовувати наукову лінгвістичну літературу, використовувати наочні засоби навчання і новітні технічні засоби навчання.

Викладацький склад: Сидорук О.М., спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 108 годин — 33 тижні, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Навчальна дисципліна: Педагогічні технології в ДНЗ

Статус: варіативна

Мета: підготовка майбутнього фахівця, що орієнтується у різноманітті підходів до розвитку, навчання і виховання дітей у дошкільних закладах, технологій інноваційної педагогічної діяльності; збагачення теоретичних знань, удосконалення практичних вмінь і навичок відповідно до сучасних вимог дошкільної освіти в Україні, формування готовності до інноваційної професійної діяльності.

Завдання:

- ознайомити студентів зі змістом Базового компонента дошкільної освіти; педагогічними технологіями, інноваційними підходами необхідними в практичній діяльності дошкільного навчального закладу, з врахуванням вимог сьогодення.
- оволодіти творчим надбанням світової і вітчизняної системи дошкільного виховання:
- розвивати педагогічне мислення;
- навчити творчого підходу до педагогічної діяльності;
- розширити уявлення щодо практичного втілення сучасних педагогічних технологій в практику роботи з дітьми.

надання майбутнім педагогам теоретичних знань та практичних умінь щодо організації навчально-виховної роботи з дошкільниками в різних вікових групах відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти та чинних програм стосовно методики музичного виховання.

Викладацький склад: Селепій О.Д., спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист»

Тривалість: 3 кредити/ 162 години

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - залік

ДИСЦИПЛІНИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЛОГОПЕДІЯ»

Навчальна дисципліна: **Основи дефектології**

Статус: **нормативна**

Мета: формування професійної педагогічної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів шляхом оволодіння знаннями й уміннями роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку, діагностики та корекції мовленнєвих порушень у дітей раннього та дошкільного віку, організації роботи з дітьми, що мають порушення мовлення, в умовах дошкільних закладів загального типу.

Завдання:

надати студентам науково-теоретичні основи з курсу «Основи дефектології»;

сформувати загальні уявлення про особливості розвитку різних категорій дітей, системи освітньо-корекційних послуг для дітей з психофізичними порушеннями;

залучити до вміння визначати вид дизонтогенезу та створення можливих шляхів надання корекційної допомоги дітям, які мають труднощі у вихованні та навчанні.

Викладацький склад: Богославець Н.В., спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 6.4 кредити/ 342 години.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – екзамен.

Навчальна дисципліна: **Теорія і практика логопедії**

Статус: **варіативна**

Мета: ознайомлення студентів з логопедією як наукою про розлади мовленнєвої діяльності, з видами розладів мовлення, принципами аналізу вад мовлення, методами та прийомами їх корекції для подолання мовленнєвих порушень.

Завдання:

Методичні – підготувати студентів з теоретичних питань етіології, паогенезу і симптоматики мовленнєвих розладів, методів та прийомів їх профілактики, діагностики та корекції.

Пізнавальні – ознайомити майбутніх вихователів логопедичних груп із психофізіологічними мовленнєвими процесами, що порушуються у дітей дошкільного віку.

Практичні – навчити студентів використовувати методи та прийоми логопедичної роботи в умовах дошкільних навчальних закладів.

Викладацький склад: Салига І.М., спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «старший вихователь»

Тривалість: 9 кредитів/ 324 годин

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль - екзамен

Навчальна дисципліна: **Онтогенез мовленнєвої діяльності**

Статус: **варіативна**

Мета: ознайомити студентів з особливостями розвитку мовлення у процесі онтогенезу, формувати уявлення про послідовність етапів онтогенетичного розвитку дитини, оволодіння системою рідної мови і способами здійснення мовної діяльності дітьми, формувати компетентність у визначенні рівня мовленнєвого розвитку дитини.

Завдання:

Надати студентам системні знання про основні етапи онтогенезу мовленнєвої діяльності, ознайомити з когнітивними та комунікативними передумовами побудови дитиною власної мовної системи, закономірностями в засвоєнні мови дитиною, віковою динамікою „мовного механізму”, з типовими відхиленнями від норми в мові дитини.

сформувати у майбутніх вихователів вміння оперувати базовими термінами дисципліни та практичні навички використання сучасних методів і технологій для діагностики рівня розвитку всіх складових мови дітей.

залучити до визначення та виправлення типових відхилень від норми в мові дитини.

Викладацький склад: Гурей О.І., спеціаліст першої категорії.

Тривалість: 4,5 кредити/ 162 годин.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – залік.

Навчальна дисципліна: **Логопедичні практикуми**

Статус: **варіативна**

Мета: ознайомити з організацією спільної роботи вчителя - логопеда і вихователя ДНЗ для дітей з вадами мовлення, навчити формам індивідуальних і фронтальних занять з дошкільниками.

Завдання:

надати студентам теоретичні знання з етіології, патогенезу і симптоматики мовленнєвих розладів, методів та прийомів їх профілактики, діагностики та корекції;

сформувати майбутнім вихователям практичні навички використання методів та прийомів логопедичної роботи в умовах дошкільних навчальних закладів;

залучити до пошуково-дослідницької діяльності з метою організувати ефективну корекційно-розвивальну роботу з логопатами різного віку та консультативну роботу з батьками дітей-логопатів.

Викладацький склад: Трохимчук М.О., спеціаліст другої категорії, педагогічне звання «вчитель-логопед»

Тривалість: 3 кредити/ 162 години

Оцінювання: *поточне, підсумковий контроль - залік*

Навчальна дисципліна: Логопедична ритміка

Статус: варіативна

Мета: формування професійної педагогічної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів шляхом оволодіння знаннями й уміннями роботи з дітьми-логопатами, діагностики та корекції мовленнєвих порушень у дітей раннього та дошкільного віку, організації роботи з дітьми, що мають порушення мовлення, в умовах дошкільних закладів загального типу.

Завдання:

надати студентам науково-теоретичні основи логопедичної ритміки;

сформувати уявлення про особливості розвитку сенсорних та психомоторних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями;

залучити до вміння визначати методи та прийоми логопедичної ритміки в системі комплексних реабілітаційних методик з дітьми-логопатами.

Викладацький склад: Богославець Н.В., спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 3.0 кредити/ 162 години.

Оцінювання: *поточне, підсумковий контроль – залік.*

Навчальна дисципліна: Логопедичні технології

Статус: варіативна

Мета: формування професійної педагогічної компетентності майбутніх вихователів логопедичних груп дошкільних навчальних закладів шляхом оволодіння знаннями, уміннями та навичками використання технологій обстеження моторних функцій і мовлення, формування вимовної сторони мовлення при різних мовленнєвих порушеннях у дітей дошкільного віку.

Завдання:

Надати студентам загальні уявлення про сутність поняття «логопедичні технології», науково-теоретичні основи курсу;

Сформувати знання про різні логопедичні технології, постановки і вирішення педагогічних завдань, забезпечити формування у студентів початкових умінь і навичок здійснення професійної діяльності;

Залучити до активної навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності з метою накопичення професійного педагогічного досвіду.

Викладацький склад: Скавінська Л.М., спеціаліст вищої категорії

Тривалість: 3 кредити/ 162 години

Оцінювання: *поточне, підсумковий контроль – залік.*

ДИСЦИПЛІНИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «АНГЛІЙСЬКА МОВА»

Навчальна дисципліна: **Раннє навчання англійської мови**

Статус: **варіативна**

Мета: вдосконалення методичної та професійно-комунікативної компетенції лінгвіста-викладача в сфері раннього навчання.

Завдання:

1) *вдосконалення і поглиблення професійної компетентності лінгвіста-викладача:*

- розширення теоретичних основ і освоєння практичних умінь навчання іноземним мовам на початковому етапі; вивчення психологічних вікових особливостей дошкільнят і молодших школярів, уточнення лінгводидактичних уявлень про засвоєння мов;

- вдосконалення проєктувальних методичних умінь; знайомство з методами, прийомами, засобами навчання іноземних мов на початковому етапі;

- поглиблення професійної рефлексії.

2) *вдосконалення комунікативної та професійно комунікативної компетенції:*

- розвиток рецептивних і продуктивних умінь, пов'язаних з професійним спілкуванням;

- вдосконалення вмінь адаптувати англійську мову з урахуванням аудиторії (дошкільнята)

3) *вдосконалення соціально-психологічної компетенції:*

- розвиток умінь адекватно реагувати на різні ситуації, пов'язані з професійною діяльністю;

- підвищення рівня автономії, креативності, психологічної стабільності.

Викладацький склад: Фрезюк О.О., спеціаліст першої категорії.

Тривалість: 5.0 кредити/ 270 години.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – екзамен.

***Навчальна дисципліна:* Практичний курс іноземної мови (англійська)**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5/6 семестр

Мета викладання дисципліни:

- закласти основу системних знань з англійської мови і навчити правил їх функціонування та застосування у процесі спілкування; сформувати комунікативну компетенцію студентів - здатність сприймати та адекватно реагувати на англійське мовлення побутового спрямування; виробити у студентів навички правильної англійської вимови, закласти теоретичні основи мовлення, необхідні для надбання цих навичок, забезпечити достатньо вільне, нормативно вірне і функціонально адекватне володіння всіма видами мовленнєвої діяльності іноземною мовою;

Завдання вивчення дисципліни:

- сформувати у студентів іншомовної комунікативної компетенції і здійснення в процесі навчання виховання, освіти і розвитку особистості студента, виробити у студентів вміння вільно використовувати активний матеріал в різних видах мовленнєвої діяльності; розуміти широкий спектр складних великих текстів і розпізнавати імпліцитне значення; без зусиль розуміти практично все прочите й прочитане, висловлюватися спонтанно і вільно, не відчуваючи часто очевидну потребу добору слів; результативно й гнучко використовувати мову в суспільному і професійному житті, а також у навчанні; чітко, логічно, детально й вичерпно висловлюватися щодо складних ситуацій, застосовуючи при цьому належним чином різні синтаксичні засоби; узагальнювати інформацію з різних письмових та усних джерел, даючи при цьому пояснення й обґрунтування у зв'язному викладенні. Завдання даної навчальної дисципліни полягає у набутті студентами мовних, лінгвокраїнознавчих та культурологічних знань і формуванні системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.

Викладацький склад: Процишин Н. А., Турчин О.В.

Тривалість: 2.0 кредитів ЕСТС, 216 годин-33 тижні.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю-залік (5.01010101.012)

Навчальна дисципліна: **Методика навчання англійської мови в дошкільних закладах**

Статус: **варіативна**

Мета: розкриття перед студентами особливої ролі дошкільного дитинства як сенситивного періоду опанування іноземної мови, ознайомлення їх із завданнями і змістом навчання англійської мови дітей дошкільного віку, з методами і прийомами роботи, викликати інтерес і зацікавленість до теоретичного вивчення проблеми навчання англійської мови в дошкільному віці, навчити творчо використовувати одержані під час навчання теоретичні знання у практичній діяльності, сприяти професійному становленню майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти.

Завдання:

Теоретичні:

Сформувати у студентів уявлення про особливості навчання іноземної мови дітей дошкільного віку, надати знання про механізми опанування дитиною рідної та іноземної мов.

Створити умови ґрунтовного засвоєння теоретичних знань та здобуття практичних умінь управління навчально-виховним процесом з іноземної мови в дошкільному закладі;

Практичні:

Сформувати у студентів вміння використовувати теоретичні знання при вирішуванні практичних питань викладання англійської мови у дитячому садку, організації навчання англійської мови у родинному оточенні, спрямовувати свою увагу на творчий пошук в питаннях організації та проведення занять з англійської мови в дошкільному закладі освіти і в умовах сім'ї;

Сформувати прагнення до міцного усвідомленого засвоєння змісту, організаційних форм і методів навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

Викладацький склад: Фрезюк О.О., спеціаліст першої категорії.

Тривалість: 3.0 кредити/ 162 години.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – залік.

***Навчальна дисципліна:* Англійська література для дітей дошкільного віку**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 4 рік, 7/8 семестр

Мета викладання дисципліни:

залучення школярів до найвищих досягнень світової літератури і культури, загальнолюдських і національних духовних цінностей, виховання естетичного смаку, високої читацької і загальної культури, вироблення імунітету проти низькопробних явищ масової культури;

розвиток дитячої особистості засобами читацької діяльності, формування читацької компетентності молодших школярів, яка є базовою складовою комунікативної і пізнавальної компетентностей, ознайомлення учнів з дитячою літературою як мистецтвом слова, підготовка їх до систематичного вивчення курсу літератури в основній школі; вивчення історії літератури, що адресована дітям, а також літератури, що від початку дітям не призначалася, проте згодом увійшла в коло дитячого читання, з'ясування місця поняття „дитяча література” в теоретико-літературному дискурсі та спроможність сучасного літературознавства визначити його іманентні ознаки, посилення інтересу дітей через знайомство з іншою національною культурою через фольклорний матеріал, літературні тексти для кращого розуміння тонкощів його вживання, розширення кругозору, необхідності поважного ставлення до інших народів і їх культурі, дослідження та вивчення характерних особливостей історичного розвитку та періодизації англійської літератури, її жанрів, що формувались у різні історичні періоди і особливостей їхнього впливу на формування моралі та культури,

Завдання вивчення дисципліни:

- підвищити рівень теоретичної та культурної підготовки студентів;
- поглибити знання студентів з літератури країн, що вивчаються;
- навчити проводити порівняльний аналіз творів, що написані англійською та рідною мовами.
- характеристика творчості найбільш видатних дитячих англійських письменників
- поглиблення теоретико-літературної компетенції студентів і формування навичок професійного читання
- формування погляду на англійську літературу як на складову частину світової культури.
- формування у студентів навички аналізу досліджуваного художнього твору.

Викладацький склад: Процишин Н. А.

Тривалість: 4.5 кредитів ЕСТС, 324 години-20 тижнів.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю-залік.

Навчальна дисципліна: Країнознавство (Великобританія)

Статус: нормативна

Рік, семестр: 4 рік, 7, 8 семестр.

Мета: формування соціокультурної компетенції студентів у ході вивчення основних аспектів історії, культури, традицій, національного менталітету, суспільно-політичного життя країни, мова якої вивчається (Великобританія); залучення студентів до діалогу культур; удосконалення рівня лінгвістичної підготовки студентів.

Завдання: розширення країнознавчих знань про Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії; формування умінь аналізу лінгвістичних явищ, реферування мовознавчих джерел; залучення студентів до культури та системи цінностей англомовного світу; формування позитивного ставлення до англійської мови та культури народу – носія цієї мови, формування у студентів умінь користуватись англійською мовою як інструментом пізнання.

Викладацький склад: Кравченко І.М., спеціаліст вищої категорії.

Тривалість: 4, 5 кредити ЕСТС/ 162 години – 10 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – залік.

Навчальна дисципліна: Англійська література

Статус: нормативна

Рік, семестр: 4 рік, 7/8 семестр

Мета викладання дисципліни:

послідовне і всебічне вивчення літературного життя Англії, у всій сукупності її явищ і фактів, формування уявлення про англійську художній літературі в конкретному різноманітті її проявів і в її послідовному розвитку, дослідження та вивчення характерних особливостей історичного розвитку та періодизації англійської літератури, її жанрів, що формувались у різні історичні періоди і особливостей їхнього впливу на формування моралі та культури, вивчення естетично-філософських засад епох, найважливіші стилі, найвідоміші постаті літературного процесу та знакові твори.

Завдання вивчення дисципліни:

- знайомство з історією становлення літературної традиції в Англії
- аналіз літературного процесу в контексті культурно-історичної ситуації

- виявлення закономірностей взаємодії загальних тенденцій, національного і індивідуального початку в літературному процесі, що протікає в рамках англійської літератури

- характеристика творчості найбільш видатних англійських письменників

- поглиблення теоретико-літературної компетенції студентів і формування навичок професійного читання

- формування погляду на англійську літературу як на складову частину світової культури.

- робота з низкою літературознавчих статей, в результаті якої студенти освоюють обраний автором шлях розбору твору; осмислюють його суспільно-філософські та естетичні позиції; пошуки і вирішення актуальних проблем, поставлених в цьому творі; прийоми поєднання в критичному тексті власних роздумів автора з цитатно і внетекстовою матеріалом.

- формування у студентів навички аналізу досліджуваного художнього твору.

Викладацький склад: Процишин Н. А.

Тривалість: 1.5 кредитів ЕСТС, 162 години-20 тижнів.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю-залік.

ФАХОВЕ СПРЯМУВАННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ

Модель професійної компетентності вихователя визначається як єдність його теоретичної і практичної готовності. При цьому педагогічні уміння групуються таким чином:

- уміння «переводити» зміст об'єктивного процесу виховання в конкретні педагогічні завдання;

- уміння будувати і приводити у рух логічно завершену педагогічну систему: комплексне планування навчально-виховних завдань;

- обґрунтований відбір змісту освітнього процесу; оптимальний вибір форм, методів і засобів його організації;

- уміння виділяти і встановлювати взаємозв'язки між компонентами і факторами виховання, приводити їх в дію;

- уміння оцінювати результати педагогічної діяльності: самоаналіз і аналіз освітнього процесу та результатів діяльності педагога;

- визначення нового комплексу домінантних педагогічних завдань. Вивчення професійної компетентності вихователя дозволяє твердити,

- що в її структурі, як правило, виділяють три найважливіші компоненти:

- загально-професійні знання та вміння (психолого-педагогічні);

- предметні знання та вміння;

- професійно важливі якості особистості вчителя.

Важливо зазначити, що для майбутніх фахівців дошкільної освіти головними цілями у навчанні дошкільників іноземної мови є:

- формування у дітей первинних навичок спілкування іноземною мовою;

- уміння користуватися іноземною мовою для досягнення своїх цілей, вираження своїх думок і почуттів в реально виникаючих ситуаціях спілкування;

- створення позитивної установки на подальше вивчення іноземних мов;

- пробудження інтересу до культури інших країн;

- виховання активно-творчого і емоційно-естетичного ставлення до слова;

- розвиток лінгвістичних здібностей вихованців з урахуванням вікових особливостей їх структури;

- децентрація особистості, або можливість подивитися на світ з різних позицій.

Важливою складовою для майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу є формування здоров'я збережувальної компетентності, яка включає:

- концептуальні основи знань про здоров'я сучасної людини, розвиток культури духовного і фізичного здоров'я;
- прищеплення здорового способу життя (психолого-педагогічні та медико-гігієнічні аспекти);
 - навички безпечної поведінки;
- культивування здоров'ятворчої, здоров'язбережувальної, життєактивної поведінки;
 - оперування знаннями про здоров'я і його складовими;
- формування в особистості ціннісного ставлення до навколишнього середовища, до людей, до самої себе;
- володіння методами комплексної оцінки стану здоров'я і системою практичних умінь та навичок, які забезпечують збереження та зміцнення здоров'я;
- використання знань про збереження і зміцнення здоров'я, про саморегуляцію і самокорекцію;
 - володіння методами і засобами надання першої допомоги;
 - здатність проводити профілактику травматизму.

ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Авторитарний стиль виховання - регламентація батьками поведінки дітей відповідно до стандартів.

Авторитарний стиль - контроль за поведінкою дитини відповідно до потреб її розвитку з одночасним спрямуванням її розвитку, допомогою їй, визнанням її прав і врахуванням можливостей.

Авторитет (лат. auctoritas - влада) - вплив особи, заснований на знаннях, моральних чеснотах, життєвому досвіді.

Адаптація (від лат. adaptatio (adaptare) - пристосовую) - здатність організму пристосовуватись до різних умов зовнішнього середовища.

Активність (у навчанні) - характеристика особливостей пізнавальної діяльності особистості, що полягає в усвідомленому використанні нею інтенсивних методів, засобів, форм оволодіння знаннями, вироблення вмінь і навичок.

Акселерація (лат. acceleratio - прискорення) - прискорений розвиток і збільшення антропометричних показників людини.

Аналітичні вміння - вміння аналізувати і діагностувати рівень розвитку ігрової діяльності групи загалом і кожної дитини зокрема.

Базисна довіра до світу - уявлення дитини про надійність дорослих, емоційна близькість із ними.

Бесіда - метод отримання інформації за допомогою словесного спілкування дослідника з дитиною з метою виявлення фактів, що характеризують її особистіші прояви (інтереси, знання, ставлення та ін.).

Бесіда - діалогічний метод навчання, при якому педагог шляхом постановки системи запитань підводить тих, хто навчається, до розуміння нового матеріалу чи перевіряє засвоєння ними вже вивченого.

Будівельно-конструкційні ігри - різновид творчих ігор, у яких діти відображають навколишній предметний світ, самостійно зводячи споруди і обігруючи їх.

Валеологія - наука про збереження і зміцнення здоров'я.

Вередування - скороминуші несправедливі бажання, прояви невинного незадоволення.

Види спілкування - вербальне, мануальне (від лат. шагша118-ручний), технічне, матеріальне, біоенергетичне.

Вимога - метод педагогічного впливу на свідомість вихованця з метою викликати, стимулювати або загальмувати окремі види його діяльності. Види вимог: вимога-прохання, вимога-довіра, вимога-схвалення, вимога-порада, вимога-натяк, умовна вимога, вимога в ігровому оформленні, вимога-осуд, вимога-недовіра, вимога-погроза.

Виховання - процес цілеспрямованого формування особистості дитини.

Виховання авторитарне - освітньо-виховна концепція, що передбачає беззастережне підкорення волі вихователя.

Виховання всебічне - виховання, яке передбачає формування в особистості певних якостей відповідно до вимог розумового, морального, трудового, фізичного й естетичного виховання.

Виховання гармонійне - виховання, яке передбачає, щоб якості складових виховання (розумового, морального, трудового, фізичного, естетичного) доповнювали одна одну, взаємно збагачувалися.

Виховання екологічне (від гр. oikos - дім, середовище і logos - учення) - набуття людиною знань у царині екології та формування в неї моральної відповідальності за збереження природного довкілля і розумного співіснування з ним.

Виховання економічне - виховання, що передбачає вирішення таких завдань: формування економічного мислення, оволодіння економічними знаннями, вміннями та навичками економічних взаємин.

Виховання естетичне - розвиток у людини почуттів прекрасного, формування умінь і навичок творити красу в навколишній дійсності, уміти відрізнити красиве від потворного, жити за законами духовної краси.

Виховання моральне - виховання, що передбачає оволодіння нормами й правилами моральної поведінки, формування почуттів і переконань, умінь та навичок.

Виховання правове - формування у громадян високої правової культури, що передбачає свідоме ставлення особистості до своїх прав і

обов'язків, поваги до законів та правил людського співжиття, готовності дотримуватися і сумлінно виконувати визначені вимоги, які виражають волю й інтереси народу.

Виховання фізичне - виховання, що ставить за мету створення оптимальних умов для забезпечення достатнього фізичного розвитку особистості, збереження її здоров'я, оволодіння знаннями про особливості організму людини, фізіологічні процеси, які відбуваються в ньому, набуття санітарно-гігієнічних умінь та навичок догляду за власним тілом, підтримання й розвиток його потенцій.

Виховання національне - історично зумовлена і створена етносом система виховних ідеалів, поглядів, переконань, традицій, звичаїв, спрямованих на доцільну організацію діяльності членів суспільства, в процесі якої відбувається процес оволодіння морально-духовними цінностями народу, забезпечується єднання і спадкоємність поколінь, соборність народу.

Виховання статеве - оволодіння підростаючим поколінням етикою й культурою у сфері взаємин статей, формування у нього потреб керуватися нормами моральності в стосунках між особами протилежної статі.

Вікова педагогіка - наука, що вивчає закономірності навчання і виховання дітей різних вікових груп.

Впертість - свідоме намагання дитини виконувати свої несправедливі бажання.

Вправи - це багаторазове виконання розумових або практичних дій з метою опанування ними.

Вторинна статева ідентифікація - усвідомлення свого соціального призначення як чоловіка або жінки і відповідної поведінки в сім'ї, суспільстві.

Тендерне виховання (англ. gender - рід) - засвоєння дитиною знань про соціальні особливості буття статей.

Гра - один з найцікавіших видів людської діяльності, провідна діяльність дошкільника, засіб його всебічного розвитку, важливий метод виховання.

Гра дидактична - метод імітації (наслідування, відображення), прийняття управлінських рішень у різноманітних ситуаціях шляхом гри (програвання, розігрування) за правилами, що надані або виробляються самими учасниками

Гра-драматизація - зображування, розігрування в особах літературних творів зі збереженням послідовності епізодів.

Гуманізація виховання - створення оптимальних умов для інтелектуального й соціального розвитку кожного вихованця; виявлення глибокої поваги до людини; визнання природного права особистості на свободу, соціальний захист, розвиток здібностей і вияв індивідуальності, самореалізацію фізичних, психічних і соціальних потенцій, на створення соціально-психічного фільтра проти руйнівних впливів негативних

чинників навколишнього природного і соціального середовища; виховання у молоді почуттів гуманізму, милосердя, добротності.

Гуманність (лат. humanus - людський, людський) - увага до людей, прагнення добрих стосунків з ними, готовність надавати допомогу, виявляти співчуття і співпереживання.

Дефектологія (лат. defectus - вада і грец. logos - слово, вчення) - наука, що досліджує різноманітні аспекти навчання і виховання дітей із проблемами фізичного та психічного розвитку.

Державний стандарт освіти - сукупність єдиних норм і вимог до рівня освітньої підготовки у певних навчально-виховних закладах.

Дидактика (грец. didaktikos - повчальний) - наука про навчання, його закони і закономірності, принципи і зміст, методи і форми організації.

Дидактика (від грец. didaktikas - повчальний) - найважливіша галузь педагогіки, яка вивчає теоретичні основи організації процесу навчання, його закономірності, принципи, методи

Дидактика (від гр. didaktikos - навчаю) - галузь педагогіки, яка розробляє теорію освіти й навчання.

Дидактична гра - система впливів, спрямована на формування у дитини потреби в знаннях, активного інтересу до того, що може стати їх новим джерелом, удосконалення пізнавальних умінь і навичок.

Дисциплінованість - здатність свідомо виконувати правила поведінки, обов'язки, доручення в сім'ї та дошкільному навчальному закладі.

Диференціація навчання - підбір змісту, методів і форм навчання залежно від особливостей дітей.

Дошкільна дидактика - теорія навчання дітей дошкільного віку, яка визначає мету, розробляє зміст, методи й форми організації навчання дітей.

Дошкільна педагогіка - наука про закономірності виховання і навчання дітей від народження до вступу до школи.

Дошкільний навчальний заклад - заклад освіти дітей від двох місяців до шести (семи) років, який здійснює догляд, оздоровлення, виховання і навчання дітей.

Естетика (грец. aἰσθητική - чуттєво сприйманий) - наука про загальні закономірності художнього освоєння дійсності людиною, суть і форми відображення дійсності й перетворення життя за законами краси.

Естетична діяльність (практика) - безперервний процес формування і реалізації певних творчих умінь, навичок, здібностей, гармонізації себе і світу.

Естетична культура особистості - своєрідний сплав особистіших якостей, які обумовлюють критерії оцінювання нею прекрасного і потворного, вияв чуття міри у власній творчості.

Естетична освіта - процес засвоєння мистецьких знань, умінь і навичок.

Естетична свідомість - сукупність поглядів, знань, суджень, оцінок, ідей, ідеалів.

Естетичне виховання - послідовне формування у дітей естетичного ставлення до життя, розвиток сприймання і розуміння прекрасного у мистецтві, природі, взаєминах людей, художніх потреб і здатності до художньої творчості.

Естетичне почуття - спричинені взаємодією з естетичними цінностями (творіннями природи і людського таланту) емоції людини.

Естетичне сприймання - процес відображення сутності предметів і явищ естетичної дійсності, співвідношення сприйнятого зі сповідуваними особистістю критеріями.

Естетичний ідеал - соціально обумовлений взірець досконалості, який є орієнтиром в оцінюванні естетичних явищ і власної художньо-творчої діяльності.

Естетичний розвиток особистості - процес становлення і вдосконалення естетичної свідомості та естетичної діяльності особистості.

Естетичний смак - здатність особистості до індивідуального відбору із сукупності естетичних явищ і предметів тих, які найбільше відповідають її поглядам та ідеалам, породжують позитивні відчуття в процесі сприймання.

Естетичні погляди - думки, судження, уявлення про прекрасне і потворне, які є основою ставлення до явищ буття загалом і явищ мистецтва зокрема.

Естетичні потреби - внутрішня необхідність в осягненні певних естетичних цінностей і розвитку певних умінь.

Естетичне ставлення - здатність до емоційного переживання, активного засвоєння художнього досвіду, самостійного навчання, пошукових дій, спеціальних художніх й творчих здібностей.

Етичні бесіди - розмови вихователя з дітьми на моральні теми під час занять, у повсякденному житті.

Етнізація (грец. ейпіков - племінний, народний) - природне входження дітей у духовний світ свого народу, нації як елементу загальнолюдської культури, позбавлене національної обмеженості та егоїзму.

Етнопедагогіка (грец. еШіюв - народ і paidagogike - наука про виховання і навчання людини) - наука про досвід народу у вихованні підростаючих поколінь, відображений у морально-етичних ідеалах, поглядах на мету і засоби формування людини, у сукупності народних засобів, умінь і навичок виховання дітей.

Завдання виховання - забезпечення всебічного гармонійного розвитку особистості.

Задатки - генетично детерміновані анатомо-фізіологічні особливості мозку та нервової системи, які є індивідуально-природною передумовою процесу розвитку й формування особистості.

Закономірності виховного процесу - чинники, які відображують необхідне, суттєве, стійке, повторюване, загальне для певної галузі відношення між явищами об'єктивної дійсності.

Закономірності навчання - чинники, які виражають найбільш необхідне, суттєве, істотне, загальне для організації навчання.

Закономірності педагогічного процесу - об'єктивні, стійкі й істотні зв'язки, які зумовлюють ефективність навчання, виховання, розвитку особистості дитини.

Заняття - форма дошкільного навчання, за якої вихователь, працюючи з усією групою дітей у встановлений режимом час, організовує і спрямовує пізнавальну діяльність з урахуванням індивідуальних особливостей кожної дитини.

Заохочення - метод виховання, що передбачає педагогічний вплив на особистість і виражає позитивну оцінку вихователем поведінки вихованця з метою закріплення позитивних якостей та стимулювання до активної діяльності.

Засоби виховання - надбання матеріальної та духовної культури (художня і наукова література, музика, театр, радіо, телебачення, витвори мистецтва, навколишня природа та ін.), форми і види виховної роботи (збори, бесіди, конференції, ігри тощо), які використовують у процесі дії того чи того методу.

Засоби навчання - предмети шкільного обладнання, які застосовують у процесі навчально-виховної роботи (книги, зошити, таблиці, лабораторне обладнання, письмове приладдя та ін.).

Здоровий спосіб життя - життєдіяльність людини з урахуванням особливостей і можливостей свого організму, забезпечення соціально-економічних і біологічних умов для його розвитку та збереження.

Зміст освіти - чітко окреслена система знань, умінь та навичок, якими людина оволодіває у певному навчальному закладі.

Знання - ідеальне вираження в знаковій формі об'єктивних властивостей і зв'язків світу природного і людського; результат відображення навколишньої дійсності.

Звичаї - безпосередні приписи певних дій у конкретних ситуаціях, що відтворюють сімейні стосунки у життєдіяльності наступних поколінь.

Звичка - спосіб поведінки, здійснення якого у певній ситуації набуває для індивіда характеру внутрішніх потреб.

Здібності - психічні особливості людини, які створюють передумови для успішного оволодіння певним видом діяльності.

Зміст розумового виховання - формування у дітей певного обсягу знань про предмети і явища (суспільне життя, природу, людину тощо), способів мислительної діяльності (вміння спостерігати, аналізувати, порівнювати, узагальнювати).

Змістова цілісність - відображення у меті й змісті освіти досвіду людства у взаємозв'язку знань (в тому числі про способи дій), умінь і навичок досвіду творчої діяльності, досвіду емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Імідж (від англ. image - образ, зображення) - враження, яке справляє людина на оточуючих, стиль її поведінки, зовнішності, її манери. .

Ілюстрація (від лат. illustratio - освітлюю, пояснюю) - метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (світлини, малюнки, схеми тощо).

Імпровізація (від лат. improvisus - непередбачений, раптовий) - діяльність особистості, учителя-вихователя, що здійснюється у процесі педагогічного спілкування без попередньої підготовки, осмислення.

Індивідуальність (від лат. individuum - неподільне) - людина особистість, яка відрізняється сукупністю рис, якостей, своєрідністю психіки, поведінки та діяльності, що підкреслюють її самотність, неповторність.

Індукція (від лат. inductio - виведення) - метод дослідження, навчання, пов'язаний із рухом думки від одиничного до загального.

Індивідуально-психологічні відмінності - стійкі особливості психічних процесів, за якими люди відрізняються один від одного.

Ініціативність - самостійність дитини у виборі дії, прийнятті рішення, що дає їй змогу відчувати себе джерелом дії.

Інноваційна педагогічна технологія - цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів, педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів

Інноваційне навчання - зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі початкова діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості.

Інтерактивні навчальні технології - ігрові технології навчання і розвитку, що побудовані на цілеспрямованій спеціально організованій груповій та міжгруповій діяльності, «зворотному зв'язку» між всіма учасниками для досягання взаєморозуміння й корекції навчального і розвивального процесу, індивідуального стилю спілкування на основі рефлексивного аналізу

Інтерв'ю (англ. interview - зустріч, бесіда) - усне опитування.

Класична педагогіка - педагогіка, яка орієнтувалася на засади античної культури, дотримувалася формально-граматичних принципів, зосереджувалася на вивченні латинської та грецької мов, згодом - природничих предметів.

Класифікація методів - класифікація, що передбачає групування методів навчання залежно від джерел інформації, логіки мислення, рівня самостійності в процесі пізнання.

Колектив - група людей, які об'єднані суспільно значущими цілями, спільними ціннісними орієнтаціями, сумісною діяльністю, спілкуванням, взаємною відповідальністю

Колектив - соціально значуща група людей, які об'єднані спільною метою, узгоджено діють у досягненні означеної мети та мають органи самоврядування.

Компетентність людини - спеціально структуровані (організовані) набори знань, умінь, навичок і ставлень, що їх набувають у процесі навчання. Вони дозволяють людині визначати, тобто ідентифікувати і розв'язувати, незалежно від контексту (від ситуації), проблеми, характерні для певної сфери діяльності

Концепція самоцінності дошкільного дитинства - вчення, згідно з яким окремі психічні функції розвиваються не самостійно та автономно, а у взаємозв'язку як якість цілісної, наділеної природними задатками особистості дитини.

Космологізм (грец. kosmos - Всесвіт) - сприймання космосу як втілення гармонії, краси, творчості людини.

Культура поведінки - сукупність корисних, стійких форм щоденної поведінки у побуті, спілкуванні, різних видах діяльності.

Логічне мислення - операції порівняння, синтезу, аналізу, узагальнення, абстрагування, дедуктивних (від загального до часткового) та індуктивних (від часткового до загального) його форм.

Логопедія (від гр. logos - слово і paideia - виховання, навчання) - наука, яка вивчає порушення мовлення і займається корекцією мовленнєвих дефектів.

Материнська школа - виховання дітей від народження до 6 років, коли закладаються основи фізичного, розумового і морального розвитку особистості.

Мета виховання - ідеальне передбачення кінцевих результатів виховання.

Метод навчання - система послідовних способів взаємопов'язаної діяльності педагога і дітей, спрямована на досягнення навчально-виховних завдань.

Метод навчання - спосіб упорядкованої взаємодії вчителів та учнів, за допомогою якого вирішуються проблеми освіти, виховання і розвитку у процесі навчання

Методи навчання - способи спільної діяльності педагога та учнів, спрямовані на досягнення ними освітніх цілей

Метод навчання - це упорядкована за певними принципами система цілеспрямованих послідовних дій суб'єктів навчання над свідомо визначеним предметом діяльності із застосуванням відповідних засобів, внаслідок чого отримують очікувані результати навчання

Метод презентацій використовується для представлення досягнень або викладення матеріалу, що вимагає унаочнення у максимальному обсязі.

Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності - це сукупність прийомів і способів психолого-педагогічного впливу на учнів, що (порівняно з традиційними методами навчання) першою чергою

спрямовані на розвиток у них творчого самостійного мислення, активізацію пізнавальної діяльності, формування творчих навичок та вмінь нестандартного розв'язання певних професійних проблем і вдосконалення навичок професійного спілкування

Методи морального виховання - способи педагогічної взаємодії, за допомогою яких здійснюється формування особистості відповідно до мети і завдань морального виховання і вікових особливостей дітей.

Методи педагогічного дослідження - сукупність прийомів, операцій, спрямованих на вивчення педагогічних явищ і розв'язання різноманітних науково-педагогічних проблем.

Методика педагогічного дослідження - комплекс теоретичних та емпіричних (заснованих на досвіді) методів, поєднання яких забезпечує надійніше дослідження такого складного і багатофункціонального об'єкта, як процес виховання.

Методологічні принципи педагогіки - основні положення, на яких ґрунтується дослідницьке і практичне перетворення педагогічних систем.

Мислення - пов'язаний із мовленням психічний процес пошуків і відкриттів нового, узагальненого відображення дійсності в процесі її аналізу і синтезу.

Моніторинг (англ. monitoring - спостереження) - збір, оброблення та аналіз інформації про хід дослідження, його проміжні та остаточні результати.

Мораль (лат. moralis - моральний, від mos (moris) - звичай, воля, закон, властивість) - система поглядів, уявлень, норм, оцінок, які регулюють поведінку людей; форма суспільної свідомості.

Моральне виховання - цілеспрямована взаємодія дорослого і дитини з метою формування моральних почуттів і якостей, засвоєння моральних норм і правил, розвитку моральних мотивів і навичок-поведінки.

Моральний реалізм дитини - концепція, згідно з якою у дітей дошкільного віку значно вище розвинута логіка моральних суджень, ніж моральні почуття.

Моральний розвиток - рівень засвоєння уявлень про моральні норми, сформованості моральних почуттів і моральної поведінки.

Моральні інстанції (лат. instantia - безпосередня близькість) - прагнення поводитися згідно з моральними нормами не тому, що цього вимагають дорослі (батьки, вихователі), а тому, що це приємно для себе й інших.

Моральні почуття - стійкі переживання у свідомості людини, які зумовлюють її вольові реакції, ставлення до себе, інших людей, явищ суспільного буття.

Навички - застосування знань на практиці, що здійснюється на рівні автоматизованих дій через багаторазові повторення.

Навчальна діяльність - особлива форма активності дитини, зорієнтована на зміну себе як суб'єкта учіння.

Навчання - спільна діяльність педагога і дитини, зорієнтована на засвоєння знань, умінь і навичок, способів пізнавальної діяльності.

Народна дидактика - досвід народу в розумовому вихованні, формуванні основ світогляду підростаючого покоління.

Народна дидактика - складова частина етнопедагогіки, яка об'єднує педагогічні знання і досвід народу в навчанні дітей.

Народна педагогічна деонтологія (грец. deon (deontos) - потрібне, необхідне і logos - слово, вчення) - етична сфера думок і вчинків кожної людини.

Народна фамілістика - знання і досвід будівництва міцної та здорової сім'ї.

Народне дитинознавство - ставлення народу до дітей, виховні чинники формування особистості у дошкільному віці.

Народні звичаї - усталені правила поведінки; те, що стало звичним, визнаним, необхідним; форма виявлення народної традиції (як вітатися, як ходити в гості та ін.).

Народні ігри - прадавній засіб виховання і навчання дітей; нескінченне джерело духовних сил, патріотичних почуттів, формування характеру і світогляду дошкільнят.

Народні традиції - досвід, звичаї, погляди, смаки, норми поведінки, що склалися історично і передаються з покоління в покоління.

Народознавство - вивчення культури, побуту, звичаїв рідного народу.

Національна самосвідомість - відчуття належності до певної нації, яке виявляється в етнічному самовизначенні (віднесенні себе до певної етнічної групи).

Національний дитячий садок - дошкільний заклад, який забезпечує трансляцію культури народу, сприяє етнізації особистості, засвоєнню духовних надбань нації.

Національні почуття - комплекс емоцій, які фіксують суб'єктивне ставлення людей до своєї нації, її потреб і форм життя, а також до інших народів.

Новація (лат. novatio - оновлення, зміна, від novo - оновлюю) - власне нове (метод, методика, технологія, програма тощо).

Обдарована дитина - дитина, яка вирізняється яскравими, очевидними, інколи визначними досягненнями або має внутрішні задатки для таких досягнень у певному виді діяльності.

Обдарованість - високий рівень загальних і спеціальних здібностей, які є передумовою творчих досягнень.

Освіта - певна сукупність систематизованих знань, умінь і навичок, поглядів і переконань, певної практичної підготовки, що досягаються в навчально-виховному процесі

Освітній проект - це форма організації занять, що передбачає комплексний характер діяльності всіх його учасників, отримання освітньої продукції за певний проміжок часу - від одного заняття до декількох місяців

Освіта дошкільна - початковий структурний компонент системи освіти, який забезпечує розвиток і виховання дітей в родині та дошкільних виховних закладах (дитячих яслах, садках).

Освіченість - міра пізнавальної активності індивіда, яка проявляється у рівні набутих знань, що можуть бути використані у практичній діяльності.

Особистість - соціально-психологічне поняття; людина, яка характеризується з соціально-психологічного погляду насамперед рівнем розвитку психіки, здатністю до засвоєння соціального досвіду, можливістю спілкуватися з іншими людьми.

Операційно-технологічна цілісність - внутрішня цілісність процесів освоєння, організації змісту освіти і матеріальної бази, ділової взаємодії педагога і вихованців, освіти і самоосвіти.

Опіка - намагання відгородити дитину від життєвих реалій, випробувань, намагання вирішення всіх проблем за неї, задоволення її потреб і примх.

Організаційна цілісність - наслідок єдності процесів освоєння, організації змісту освіти і матеріальної бази; ділової взаємодії педагогів і вихованців щодо змісту освіти і в міжособистісному спілкуванні; самоосвіті та самовихованні.

Пам'ять - процеси фіксування (запам'ятовування), зберігання, відтворення, забування індивідом його попереднього досвіду.

Пам'ять - здатність організму зберігати й відтворювати інформацію про зовнішній світ та про свій внутрішній стан для подальшого її використання у процесі життєдіяльності.

Пансофічна школа - школа всезагальної мудрості, яка оберігає людину від життєвих незгод, допомагає досягнути світло істини, досягти вищої мети життя.

Патріотизм (грец. *paths* - батьківщина) - любов людини до Батьківщини, відданість їй і своєму народу.

Педагогічна діяльність - вид професійної діяльності, змістом якої є навчання, виховання, освіта, розвиток тих, хто навчається... Однією з найважливіших характеристик педагогічної діяльності є її спільний характер: вона обов'язково припускає педагога і того, кого він вчить, виховує, розвиває. Ця діяльність не може бути діяльністю лише «для себе». Її сутність - у переході діяльності «для себе» у діяльність «для іншого», «для інших». У цій діяльності поєднуються самореалізація педагога та його цілеспрямована участь в зміні того, хто навчається (рівня його навченості, вихованості, розвитку, освіченості)».

Педагогіка (від гр. *paides* - діти; *ano* - веду) - наука про навчання, освіту та виховання людей відповідно до потреб соціально-економічного розвитку суспільства.

Педагогіка вальдорфська - сукупність методів і прийомів виховання та навчання, які ґрунтуються на антропософській (антропософія - релігійно-містичне вчення, що ставить на місце Бога обожнену людину)

інтерпретації розвитку людини як цілісної взаємодії тілесних, душевних і духовних чинників.

Педагогічна емпатія (англ. empathy - співчуття) - співпереживання, адекватна реакція на вчинки й почуття дітей.

Педагогічна і психологічна компетентність — здатність зрозуміти потреби дітей, раціонально спрямувати зусилля і засоби на уміння бачити перспективи розвитку дитини.

Педагогічна інноватика - розроблення, освоєння та впровадження нових педагогічних технологій, методик, засобів.

Педагогічна культура батьків - компонент загальної культури, який акумулює в собі накопичений попередніми поколіннями досвід виховання дітей у сім'ї.

Педагогічна технологія - систематичне і послідовне втілення на практиці попередньо спроектованого навчально-виховного процесу. Це проект певної педагогічної системи, реалізований на практиці

Педагогічна технологія - це строго наукове проектування і точне відтворення педагогічних дій, що гарантують успіх.

Поняття «педагогічна технологія» ширше, ніж поняття «технологія навчання» і «технологія виховання»

Педагогічна рефлексія - вміння батьків аналізувати, критично оцінювати власну виховну діяльність, знаходити причини своїх педагогічних помилок.

Педагогічне дослідження - процес наукового визначення, вивчення та аналізу результатів актуальної педагогічної проблеми.

Педагогічне спостереження - спеціально організоване, цілеспрямоване, систематичне та планомірне сприйняття досліджуваного об'єкта в природних умовах повсякденного життя.

Педагогічний експеримент - комплексний дослідницький метод, суть якого полягає в дослідженні педагогічного явища у спеціально створених умовах, організованих ситуаціях.

Педагогічний процес - спеціально організована, динамічна взаємодія педагога і дітей, спрямована на забезпечення їх навчання, виховання, розвитку.

Педагогічні знання - уявлення батьків про вікову динаміку розвитку дитини, самоцінність періоду дошкільного дитинства, про основні завдання виховання.

Педагогічні інновації - створення, освоєння і використання педагогічних нововведень.

Пермісивний стиль виховання - відсутність контролю за розвитком, вихованням і життєдіяльністю дитини, що може бути зумовлена надмірною любов'ю до неї, недостатнім досвідом батьків, побоюванням втручатися в її розвиток, переоцінкою її можливостей.

Перспективне планування - черговість вирішення поставлених завдань на тривалий період (навчальний рік, півріччя, квартал, місяць).

Перспективність навчання і виховання - визначення пріоритетних напрямів підготовки дітей до школи з урахуванням її потреб.

Поточне (календарне) планування - планування педагогічної роботи на термін від 1- 2 днів до 1- 2 тижнів, місяця, кварталу.

Правове виховання дітей — виховання, яке полягає у прищепленні їм елементарних правових знань, формуванні найпростіших навичок правової поведінки.

Предметно-ігрова діяльність - ігри, що допомагають усвідомлювати світ предметів, сприяють оволодінню новими об'єктами дійсності.

Привчання - організація планомірного і регулярного виконання вихованцями певних дій з елементами примусу, обов'язковості з метою формування стійких звичок у поведінці.

Приєм виховання м складова методу, що визначає шлях реалізації його вимог.

Приєм навчання - складова методу, певні разові дії, спрямовані на реалізацію його вимог.

Приклад - метод виховання, який передбачає організацію взірця для наслідування з метою оптимізації процесу соціального успадкування.

Принципи виховання (від лат. ргіпсірііші - основа, начало) - вихідні положення, які є фундаментом змісту, форм, методів, засобів і прийомів виховного процесу.

Принципи освіти (від лат. ргіпсірііш - основа, начало) - вихідні положення, покладені в основу діяльності всієї системи освіти України та її структурних підрозділів.

Приєм навчання - конкретна дія вихователя чи дитини.

Принцип навчання - основне вихідне положення теорії навчання, що впливає із його закономірностей, окреслює загальне спрямування навчального процесу, вимоги до його змісту, методики й організації.

Принцип наочності навчання - необхідність демонстрації дітям конкретних предметів, явищ, процесів, моделей.

Принцип свідомості й активності - використання методів навчання, які відкривають дитині можливості бути реальним суб'єктом процесу пізнання.

Принцип систематичності й послідовності — раціональне планування пізнавального матеріалу, дотримання логічної послідовності під час подання його дітям, у повтореннях того, що вивчається, з метою глибшого його засвоєння.

Природовідповідна освіта дитини - забезпечення відповідних до її розвитку змісту, форм і методів навчання та виховання.

Програма виховання і навчання - державний документ, який визначає цілі, завдання і зміст роботи з дітьми з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей.

Проектувальні (конструкційні) вміння - вміння проектувати рівень розвитку ігрової діяльності дітей у передбачуваній часовій перспективі.

Реактивність організму - здатність організму змінювати фізіологічні функції під впливом зовнішнього середовища.

Режисерські ігри - ігри дитини з іграшками та їх заміниками за створеним нею сюжетом.

Рівень розумової активності - здатність дитини самостійно ставити пізнавальні завдання та знаходити способи їх вирішення.

Розвивальне середовище - комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, ергономічних, естетичних умов, що забезпечують організацію життя дітей у дошкільному закладі.

Розповідь - монологічне, послідовне викладення матеріалу в описовій чи розповідній формі

Розвиток фізичний - ріст біологічного організму в результаті поділу клітин.

Рушійна сила розвитку - результат суперечностей між біологічними, фізичними і психічними потребами та наявним рівнем фізичного, психічного й соціального розвитку особистості.

Рушійна сила виховного процесу - результат суперечностей між соціально-психічними і фізіологічними потребами та наявним рівнем вихованості особистості.

Рушійна сила навчального процесу - результат суперечностей між пізнавальними і практичними завданнями, з одного боку, а з другого - наявним рівнем знань, умінь і навичок, з іншого. **Розумове виховання** - систематичний, цілеспрямований вплив дорослих на розумовий розвиток дитини з метою формування системи знань про навколишній світ, розвитку пізнавальної діяльності, здатності до самостійного пізнання.

Розумовий розвиток - ступінь розвитку в дитини пізнавальних процесів (відчуттів і сприймання, мислення та мовлення, пам'яті й уваги), сформованість уміння міркувати, обґрунтовувати свої думки, діяти адекватно до вимог старших, виявляти інтерес до пізнання навколишнього середовища, здатність швидко і правильно розуміти те, що їй говорять, вибудовувати власні судження, користуватися поняттями й узагальненнями.

Самовиховання - систематизована і цілеспрямована діяльність особистості, спрямована на формування й удосконалення її позитивних якостей та подолання негативних.

Самоспостереження - цілеспрямоване фіксування об'єктом педагогічного дослідження себе самого: думок, почуттів, душевного стану.

Свобода - усвідомлена поведінка і діяльність у конкретному правовому полі.

Свобода волі - здатність особи самостійно приймати рішення і діяти на свій розсуд.

Сенсорне (лат. *sensu* - орган чуттів, від *sensu* - відчуття) **виховання** - система педагогічних впливів, спрямованих на формування способів чуттєвого пізнання, вдосконалення відчуттів і сприймань.

Сенсорний розвиток дитини - розвиток її відчуттів і сприймання, формування уявлень про властивості предметів (форму, колір, розмір, положення у просторі тощо).

Сенсорні еталони - зразки якостей предметів, створені людством у процесі суспільно-історичного розвитку.

Синтез - метод, який передбачає мисленнєве або практичне поєднання виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле.

Система освіти - сукупність закладів освіти, наукових, науково-методичних і методичних установ, науково-виробничих підприємств, державних і місцевих органів управління освітою та самоврядування в галузі освіти.

Система виховання - сукупність взаємопов'язаних цілей і принципів організації виховного процесу, методів і прийомів поетапної реалізації у рамках певної соціальної структури (сім'ї, дитячого садка, школи, вузу, держави).

Систематизація знань - об'єднання, групування предметів і явищ за характерною або суттєвою ознакою.

Систематизовані знання - організовані у певній послідовності й повноті знання, що дає змогу розглядати і використовувати їх як єдине ціле.

Сім'я - мала соціально-психологічна група, члени якої пов'язані шлюбними або родинними стосунками, спільністю побуту і взаємною моральною відповідальністю.

Сімейна педагогіка - галузь педагогіки, яка вивчає закономірності виховання дітей у сім'ї.

Соціальна компетентність дитини - відкритість до світу людей як потреба особистості, навички соціальної поведінки, готовність до сприймання соціальної інформації, бажання пізнавати людей, робити добрі вчинки.

Соціальна педагогіка - галузь педагогіки, яка вивчає закономірності становлення і розвитку особистості в процесі навчання і виховання у різних соціальних інститутах.

Соціально-психологічна адаптація до школи - активне пристосування дитини до класу, вчителя, свого місця у школі.

Спадковість - здатність біологічних організмів передавати своєму потомству певні задатки.

Спадкоємність навчання і виховання - врахування школою рівня знань, умінь і навичок дітей, подальший їх розвиток; перехід від навчально-ігрової діяльності до навчальної.

Спільна праця - складний різновид колективної діяльності, що передбачає досягнення спільного результату шляхом виконання послідовних трудових дій над певним об'єктом, який переходить від одного учасника трудового процесу до іншого.

Спостереження - цілеспрямоване збирання фактів про предмети і явища дійсності, поведінку і діяльність особистості з метою їх аналізу і тлумачення.

Спостереження - метод навчання, який передбачає сприймання певних предметів, явищ, процесів у природному й виробничому середовищі без втручання ззовні у ці явища і процеси.

Спрямованість особистості - система мотивів поведінки людини.

Статеве виховання - засвоєння знань про взаємини статей, формування культури статевої поведінки.

Ступінь компетентності - комплекс особистіших якостей і властивостей, потреб і здібностей, елементарних теоретичних уявлень, що становлять систему знань дитини, життєво важливих практичних умінь, які гарантують здатність реалізувати можливості розвитку особистості.

Суспільний ідеал - уявлення про те, яка особистість відповідає вимогам суспільства.

Сюжетно-рольова гра - образна гра за певним задумом дітей, який розкривається через відповідні події (сюжет, фабула) і розігрування ролей.

Талант - поєднання особливих здібностей, завдяки яким людина створює значущі, новаторські продукти діяльності.

Творчі ігри - ігри, які придумують самі діти, відображаючи у них враження від пізнання навколишнього світу.

Теорії розвивального навчання - сукупність принципів, методів, прийомів навчання, спрямованих на ефективний розвиток психічних функцій, особистіших якостей дітей.

Терморегуляція (грец. thermos - теплий і лат. regulo - упорядковуую) - здатність організму зберігати температуру тіла на певному рівні незалежно від зміни її у навколишньому середовищі.

Тестування (англ. test - випробовування) - метод діагностики, який використовує стандартизовані запитання і завдання, що мають визначену шкалу значень.

Трудове виховання - цілеспрямований процес формування у дітей трудових навичок і вмінь, поваги до праці дорослих, звички до трудової діяльності.

Уміння - здатність людини свідомо виконувати певну дію на основі знань, готовність застосувати знання у практичній діяльності на засадах свідомості.

Умовляння - один із прийомів методу переконування, спрямований на попередження навмисних дій вихованця з метою їх гальмування, враховуючи індивідуальні особливості його соціально-психічного розвитку.

Увага - спрямованість і зосередженість особистості, що передбачає підвищення рівня сенсорної, інтелектуальної, рухової активності індивіда.

Уява - процес створення людиною образів об'єктів на основі попереднього досвіду.

Фізичне виховання дітей дошкільного віку - систематичний вплив на організм дитини з метою його морфологічного і функціонального вдосконалення, зміцнення здоров'я, формування рухових навичок і фізичних якостей.

Фізичний розвиток м процес зміни морфологічних і функціональних ознак організму, основою якого є біологічні процеси, зумовлені спадковими генетичними факторами, умовами зовнішнього середовища і вихованням.

Функції педагогіки (від лат. functio - виконання, звершення) м чітко окреслені напрями й види діяльності, пов'язані із завданнями всебічного гармонійного розвитку особистості.

Функції сім'ї - біологічна (репродуктивна), соціальна, економічна.

Функція (від лат. functio - виконання, звершення) - спосіб діяння речі або елемента системи, спрямований на досягнення певного ефекту. Функція сім'ї спрямована на вирішення біологічних (репродуктивних), соціальних та економічних завдань у системі продовження роду.

Художнє сприймання - пізнання дійсності засобами різних видів мистецтва.

Цілісність педагогічного процесу - єдність мети, змісту, методів виховання і навчання, виховання і самовиховання, процесів, етапів і дій.

Цінність - значущість, якої люди надають речам і явищам і яка є основою ставлення до них.

Цінності моральні загальнолюдські - набуті попередніми поколіннями незалежно від расової, національної чи релігійної приналежності морально-духовні надбання, які визначають основу поведінки й життєдіяльності окремої людини або певних спільнот.

Цінності моральні національні - історично зумовлені й створені певним етносом погляди, переконання, ідеали, традиції, звичаї, обряди, практичні дії, які ґрунтуються на загальнолюдських цінностях, але відбивають певні національні прояви, своєрідність у поведінці та слугують основою соціальної діяльності людей окремої етнічної групи.

Честь - категорія етики, що характеризує особистість з позиції готовності відстояти, підтримати гідність, репутацію - свою особисту чи колективу, — членом якого вона є.

Шкільна дезадаптація (франц. des... - від..., роз... і лат. adaptatio - пристосування) дитини - прояв психогенного формування особистості, що зумовлений особливостями її об'єктивного і суб'єктивного статусу в школі та сім'ї і може спричинити порушення навчальної діяльності в майбутньому.